

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

2020 YILI

MALİ İSTATİSTİKLERİ DEĞERLENDİRME RAPORU

Eylül 2021

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

**MALİ İSTATİSTİKLERİ
DEĞERLENDİRME RAPORU**

Eylül 2021

2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 54'üncü maddesi ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 40'inci maddesi gereği hazırlanarak Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur.

İÇİNDEKİLER

1. GENEL ÇERÇEVE	1
2. DENETİMİN KONUSU	3
2.1. MALİ İSTATİSTİKLERİN KAPSAMI	4
2.2. VERİ DERLEME VE TABLO ÜRETİM SÜRECİ	6
2.3. MALİ İSTATİSTİK TABLOLARI	8
2.4. GENEL YÖNETİM MALİ TABLO BÜYÜKLÜKLERİ	9
3. TEMEL GÖSTERGE VE DENKLİKLERİN ANALİZİ	13
3.1. BRÜT FAALİYET DENGESİ	14
3.2. NET BORÇLANMA/BORÇ VERME GEREĞİ.....	15
3.3. NET DEĞER (ÖZ KAYNAKLAR).....	17
3.4. NET MALİ DEĞER	18
3.5. NAKİT DENGESİ.....	19
3.6. NAKİT STOKUNDAKİ NET DEĞİŞİM	20
4. 2020 YILI GENEL YÖNETİM MALİ İSTATİSTİKLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME.....	23
4.1. HAZIRLANMA VE YAYIMLANMA BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME	23
4.1.1. Genel Yönetim Sektörü Kapsamına Dâhil Edilmesi Gereken Kurumlar Bulunması	24
4.1.2. Kullanılan İstatistikî Yöntemler Hakkında Yeterli Bilgi Verilmemesi.....	25
4.1.3. Dipnotların Yeterli, Açık ve Anlaşılır Şekilde Düzenlenmemesi.....	27
4.1.4. Muhasebe Kodlarının GFS Kodlarına Dönüştürülmesinde Hatalı Uygulamalar Yapılması.....	27
4.2. DOĞRULUK VE GÜVENİLİRLİK BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME	29
4.2.1. Tabloların GFSM 2014'e Uyarlanması Kapsamında Yapılan İşlemlere İlişkin Değerlendirme	29
4.2.2. Harcamaların Fonksiyonel Sınıflandırılması Tablosuna Esas Verilerde Fonksiyonel Kod Eksikliği Bulunması.....	31
4.2.3. Borçlanma Senetlerinin Değerleme Yönteminde Alt Sektörler Arasında Farklılıklar Bulunması	31
4.2.4. Konsolidasyon ve Eliminasyon İşlemlerine İlişkin Tespit ve Değerlendirmeler.....	32
4.3. ÖNCEDEN BELİRLENMİŞ STANDARTLARA UYGUNLUK BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME	36
5. DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER	39
6. EKLER-2020 YILI GENEL YÖNETİM MALİ İSTATİSTİK TABLO SETİ	41

TABLO, ŞEKİL ve GRAFİK LİSTESİ

Tablo 1: Brüt Faaliyet Dengesi	14
Tablo 2: Net Borçlanma/Borç Verme Gereği	16
Tablo 3: Net Değer	17
Tablo 4: Net Mali Değer	18
Tablo 5: Nakit Dengesi.....	19
Tablo 6: Nakit Stokundaki Net Değişim	20
Şekil 1: Mali İstatistiklere Esas Genel Yönetim Sektörü Kapsamı.....	5
Şekil 2: Veri Derleme ve Tablo Üretim Süreci	7
Şekil 3: Devlet Mali İstatistikleri Analitik Çerçevesi	13
Grafik 1: Genel Yönetim Sektörü Kurum Dağılımı.....	6
Grafik 2: 2018-2020 Yılları Faaliyet Sonuçları.....	9
Grafik 3: 2020 Yılı Varlık ve Yükümlülükler.....	10
Grafik 4: 2020 Yılı Varlık Kalemleri.....	10
Grafik 5: 2020 Yılı Yükümlülük Kalemleri	11
Grafik 6: Faaliyet Dengesi.....	15
Grafik 7: Net Borçlanma/Net Borç Verme Gereği	16
Grafik 8: Net Değer	18
Grafik 9: Net Mali Değer.....	19
Grafik 10: Nakit Dengesi.....	20
Grafik 11: Nakit Stokundaki Net Değişim	21

1. GENEL ÇERÇEVE

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 2020 yılı Genel Yönetim Mali İstatistikleri, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 54'üncü maddesi ile 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 40'inci maddesi hükümlerine istinaden hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından değerlendirilerek 2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu hazırlanmıştır.

Bu kapsamda yapılan tespit, değerlendirme ve öneriler Raporun ilgili bölümlerinde aşağıdaki şekilde yer almaktadır.

- **Denetimin Konusu** bölümünde, mali istatistiklerin kapsamı, veri derleme ve tablo üretim süreci, yayımlanan mali istatistik tabloları ile tablo büyüklükleri hakkında bilgi verilmektedir.

- **Temel Gösterge ve Denkliklerin Analizi** bölümünde, genel yönetim sektörü yıllık tablolarında yer verilen ekonomik büyüklükler hakkında bilgiler ile başlıca gösterge ve denkliklerin analizine yer verilmektedir.

- **2020 Yılı Genel Yönetim Mali İstatistiklerine İlişkin Değerlendirme** bölümünde, hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından eksik veya yetersiz olduğu değerlendirilen hususlara ilişkin tespitlere yer verilmektedir.

- **Değerlendirme ve Öneriler** bölümünde, denetim kriterleri esas alınarak yapılan incelemeler sonucunda ulaşılan denetim görüşü ile mali istatistiklerin güvenilirliğinin artırılması ve kamuoyunun doğru bilgilendirilmesine katkı sağlayacak değerlendirme ve önerilere yer verilmektedir.

2. DENETİMİN KONUSU

2020 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu'nun konusu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile bu Kanun'un ilgili maddelerine dayanılarak çıkarılan Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 10'uncu maddesinde sayılan genel yönetim mali istatistik tablolarıdır.

5018 sayılı Kanun'un 52, 53 ve 54'üncü maddeleri ile genel yönetim sektörü kapsamındaki kamu idarelerinin mali istatistiklerine ilişkin hususlar belirlenmiş ve bu doğrultuda genel yönetim sektörü kapsamının belirlenmesi, belirlenen kapsama dâhil birimlerin verilerinin derlenmesi ve bu veriler doğrultusunda mali istatistiklerin üretilmesi yetkisi Hazine ve Maliye Bakanlığına verilmiştir.

5018 sayılı Kanun'a göre mali istatistikler; uluslararası standartlara uygun olarak bütünlük, güvenilirlik, kullanılabilirlik, yöntemsel geçerlilik ve ulaşılabilirlik ilkeleri çerçevesinde, muhasebe kayıtlarındaki verilere dayanılarak ve istatistiksel yöntemler kullanılarak hazırlanan konsolide mali tabloları içermektedir.

Mali İstatistik Yönetmeliği'nde mali istatistik; *“genel yönetim sektörü kapsamındaki idarelerin gelir, gider, varlık, yükümlülük ve öz kaynaklarına ilişkin bilgiler sunan ve istatistiki temellere dayanılarak oluşturulan konsolide mali tablolar”* şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısıyla bu Rapor'un konusunu oluşturan genel yönetim mali istatistikleri, merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler alt sektörlerinin tamamının gelirlerini, harcamalarını, varlık ve yükümlülüklerini konsolide olarak gösteren mali tablolarıdır.

İstatistiki temellere dayanılarak oluşturulan konsolide mali tabloların temel amacı, devletin faaliyetlerinin ekonomi üzerindeki etkisinin ölçülmesi ve genel yönetimin performansının analiz edilmesidir.

Nitekim Devlet Muhasebesi Standardı 22'de de; mali raporlamanın istatistiksel temelleri uyarınca hazırlanan mali tabloların amacının, genel yönetimin ve daha genel bağlamda kamu sektörünün performansının analiz edilmesi ve değerlendirilmesi için uygun olan bilgilerin sağlanması olduğu ifade edilmiştir.

Bu anlamda, genel yönetim sektörünün mali durumu ve performansı hakkında kamuoyuna tek elden bilgi sunan mali istatistikler, bireysel mali tablolar tarafından

sunulamayan genel bakış açısının kamu sektörünün tamamı için yorumlanabilir ve uluslararası karşılaştırmaya olanak verecek şekilde ortaya konulmasını sağlamaktadır.

Ülkemizde ilk kez 2003 yılında 5018 sayılı Kanun ile mali istatistiklerin yasal çerçevesi belirlenmiş, 2006 yılında merkezi yönetim ve mahalli idareler alt sektörleri için konsolide mali tablo üretilmeye başlanmıştır. Sosyal güvenlik kurumları alt sektörünü de içeren genel yönetim mali istatistikleri ise 2008 yılından bu yana hazırlanmaktadır.

Mali istatistik tabloları 2017 yılına kadar Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği doğrultusunda hazırlanmaktayken, 24.02.2018 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Mali İstatistik Yönetmeliği ile uygulama değişikliğine gidilerek ayrı bir düzenleme yürürlüğe girmiştir. Ayrıca genel yönetim sektörü mali istatistik tablolarını detaylı şekilde açıklamak ve kullanıcıların bu tablolar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmalarına yardımcı olmak amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne hazırlanan Genel Yönetim Sektörü Mali İstatistikleri Kılavuzu yayımlanmıştır.

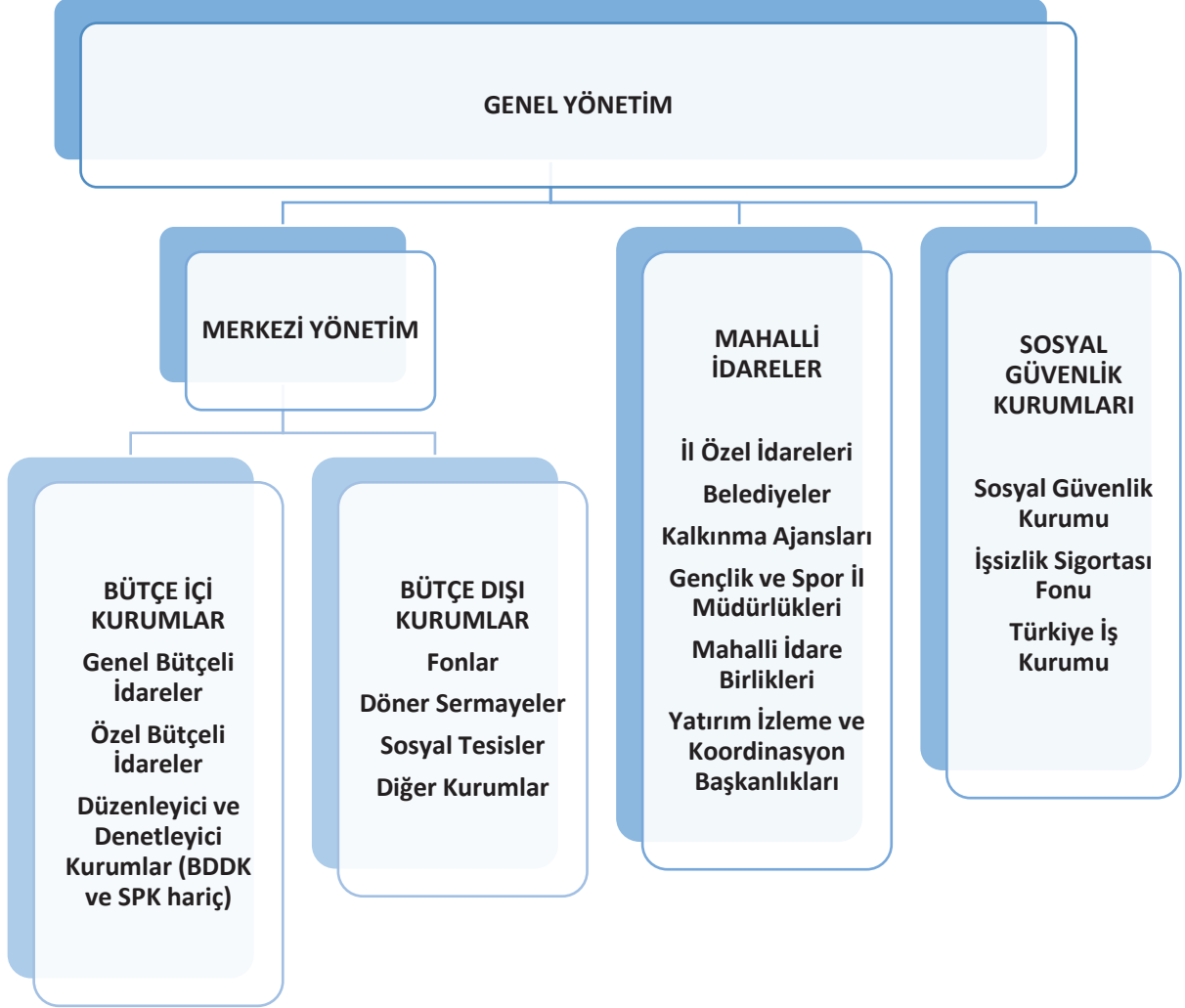
Söz konusu Yönetmelik veri derleyiciler tarafından yapılacak çalışmalar için “geçerli raporlama çerçevesi”ni, Sayıştay denetimi açısından ise “denetim kriteri”ni temsil etmektedir. Yönetmelikte, mali istatistiklerin hazırlanmasına esas teşkil edecek uluslararası standart olarak Uluslararası Para Fonu’nun yayımlanmış olduğu Devlet Mali İstatistikleri Kılavuzu 2014 (Government Financial Statistics Manual-GFSM 2014) esas alınmış olup 2017 mali yılından itibaren Yönetmelik ve Devlet Mali İstatistikleri Kılavuzu ile uyumlu bir tablo seti hazırlanmaya başlanmıştır.

2.1. MALİ İSTATİSTİKLERİN KAPSAMI

5018 sayılı Kanun’un 52’nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Hazine ve Maliye Bakanlığı, aynı Kanun’un 2’nci ve 3’üncü maddelerinde belirlenen genel yönetim kapsamına bağlı kalmaksızın mali istatistiklerin derlenmesine ilişkin “Genel Yönetim Sektörü” adıyla yeni bir kapsam belirlemeye yetkili kılınmıştır. Bu yetkiye istinaden, ilk olarak 2008 yılında yayımlanan 5 sıra numaralı Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliğ ile kapsam belirlenmiş ve bu Tebliğde her 3 yılda bir kapsamın güncellenmesi hükme bağlanmıştır. Bu güncellemelere istinaden en son 2018 yılında Genel Yönetim Sektörü Kapsam Güncelleme Toplantıları gerçekleştirilmiş, sektöre dâhil kurumlarda değişiklik yapılmış ve Bakanlık tarafından 59 sıra no.lu Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliği yayımlanmıştır.

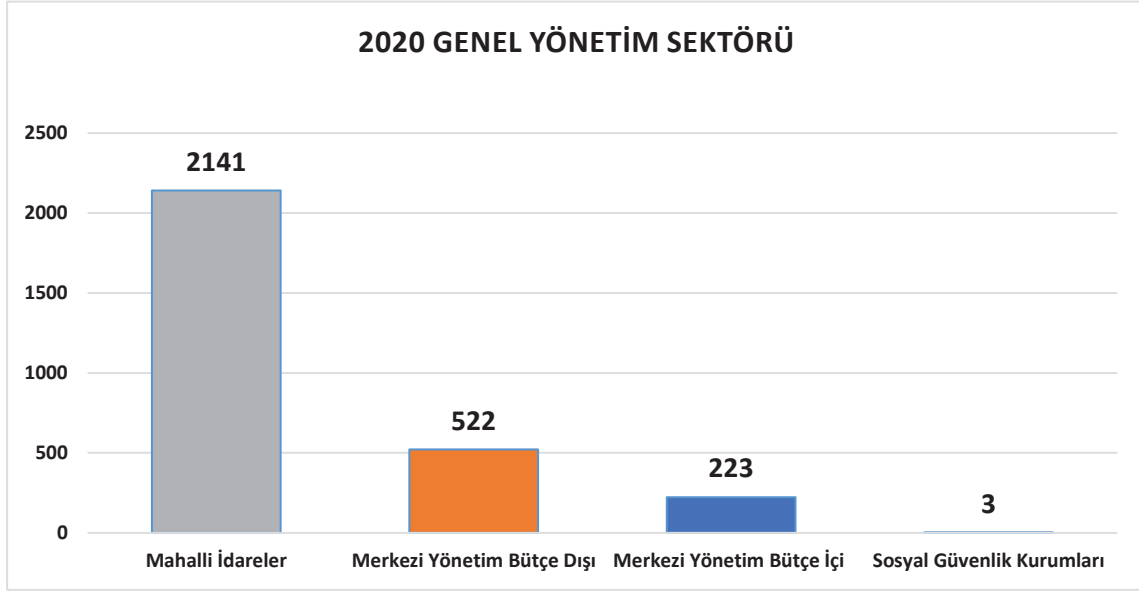
Genel yönetim sektörü; merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörlerinden oluşmakta olup kapsama dâhil kurumlar aşağıdaki şekilde özetlenmektedir.

Şekil 1: Mali İstatistiklere Esas Genel Yönetim Sektörü Kapsamı¹

Genel yönetim sektörüne dâhil kurumlardan yıl içinde kapanan, birleşen ve yeni kurulan kamu kurumları, ilgili alt sektörler dâhil edilmektedir. Genel yönetim sektörü 2020 yılında aşağıda detayına yer verilen toplam 2889 adet kamu idaresinden oluşmaktadır.

¹ 5018 sayılı Kanun'un 52'nci maddesi gereğince genel yönetim sektörü kapsamı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Türkiye İstatistik Kurumunun öortisleri alınarak Hazine ve Malive Bakanlığı tarafından belirlenmektedir.

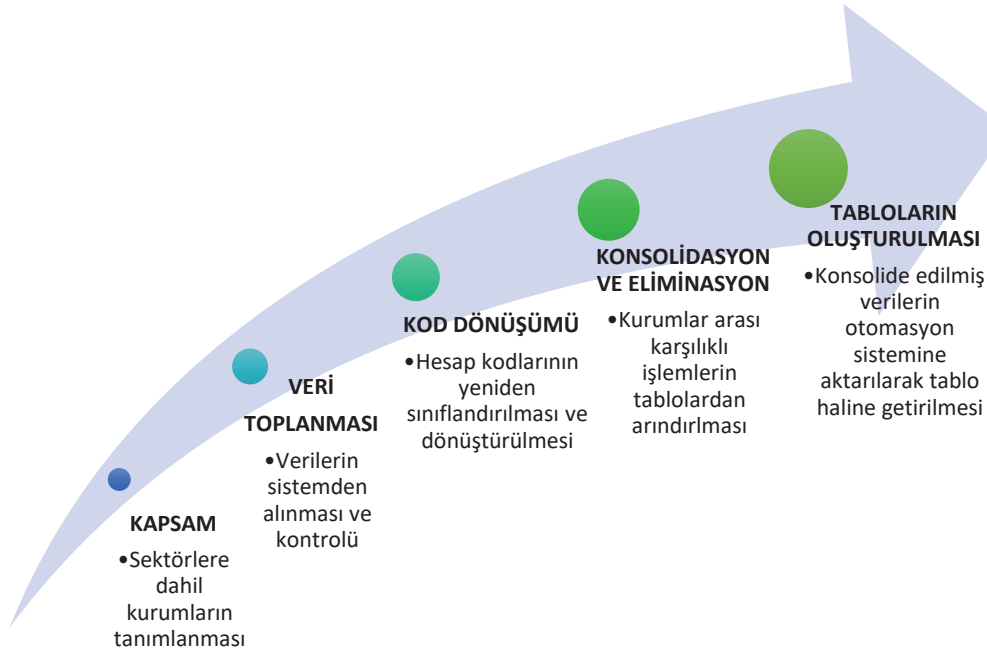
Grafik 1: Genel Yönetim Sektörü Kurum Dağılımı

2.2. VERİ DERLEME VE TABLO ÜRETİM SÜRECİ

Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinde, genel yönetim sektörü kapsamındaki idarelerin mali istatistiklere esas teşkil edecek verilerinin derlenmesinde muhasebe kayıtlarının dikkate alınacağı, birimlerin mali istatistik kapsamındaki mizan, mali tablo ve diğer tüm bilgilerini Bakanlığa iletmekle yükümlü oldukları ifade edilmektedir.

GFSM-Devlet Mali İstatistikleri Kılavuzu 2014'le uyumlu konsolide mali tablolara esas verilerin derleme süreci aşağıdaki şekilde yer verildiği üzere beş ana aşamadan oluşmaktadır.

Şekil 2: Veri Derleme ve Tablo Üretim Süreci

Mali istatistiklerin derlenmesi amacıyla, öncelikle uluslararası standartlar çerçevesinde kapsam belirlemesi yapılmakta, bir başka deyişle genel yönetim sektörüne dâhil edilecek kurumlar belirlenmektedir.

Kapsam dâhilindeki kurumlardan merkezi yönetim bütçe içi sektörüne dâhil olanların mali verileri, Muhasebat Genel Müdürlüğü bilişim sisteminde yer alan muhasebe kayıtları üzerinden, diğer kurumların verileri ise Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi'ne yüklenen kurum mizanları üzerinden derlenmektedir.

Mali istatistik tabloları oluşturulurken; muhasebe kayıtları ve mizanlarda yer alan hesap kodları, analiz edilerek sınıflandırılmakta ve GFS (mali istatistik) kod yapısına uygun hale dönüştürülmektedir.

Kod dönüşümünün ardından kapsam dahilindeki kurumların mizanları bir araya getirilerek konsolide edilmekte ve tüm birim ve kuruluşların karşılıklı ilişkilerinden doğan tutarlar ilgili hesaplardan silinerek elimine edilmektedir.

Son aşamada, kapsam dahilindeki kurumların konsolide verileri üzerinde, tabloların doğruluk ve güvenilirliğini etkilediği değerlendirilen hususlara ilişkin düzeltmeler yapılması neticesinde tablolar otomasyon sistemi üzerinden oluşturulmaktadır. Mali İstatistik Yönetmeliği'nde öngörülen durumların gerçekleşmesi halinde yayımlanmış mali istatistikler

üzerinde sonradan revizyon² yapılmakta ve revizyon ölçüm tablosu ile söz konusu değişikliklerin dengelere etkisi yayımlanmaktadır.

2.3. MALİ İSTATİSTİK TABLOLARI

Mali istatistik seti kapsamında Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde belirtildiği üzere aşağıdaki tablolar yayımlanmaktadır:

- a) Faaliyet Tablosu,
- b) Nakit Kaynak ve Kullanımları Tablosu,
- c) Stok Durumu ve Akış Tablosu,
- ç) Öz Kaynaklardaki Toplam Değişimler Tablosu,
- d) Gelir Tablosu,
- e) Gider Tablosu,
- f) Varlık ve Yükümlülüklerdeki İşlemler Tablosu,
- g) Varlık ve Yükümlülükleri Elde Tutma Kazanç ve Kayıpları Tablosu,
- ğ) Varlık ve Yükümlülüklerdeki Diğer Değer Değişimleri Tablosu,
- h) Mali Durum Tablosu,
- ı) Harcamaların Fonksiyonel Sınıflandırılması Tablosu,
- i) Varlık ve Yükümlülüklerdeki Toplam Diğer Ekonomik Akışlar Tablosu.

Söz konusu mali tablolar, genel yönetim sektörü ve bu sektörü oluşturan merkezi yönetim, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idareler alt sektörlerinin her biri için konsolide olarak hazırlanmaktadır.

Yukarıda yer verilen tablolardan Stok Durumu ve Akış Tablosu, Öz Kaynaklardaki Toplam Değişimler Tablosu ve Mali Durum Tablosu yıllık olarak, diğer tablolar ise merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik alt sektörleri için Resmi İstatistik Programında belirlenen takvime uygun olarak üçer aylık dönemlerde ve yıllık olarak yayımlanmaktadır.

² Bu raporda yer alan 2019 yılı rakamları rutin revizyon sebebiyle 2019 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporunda yer alan rakamlardan farklılık göstermektedir.

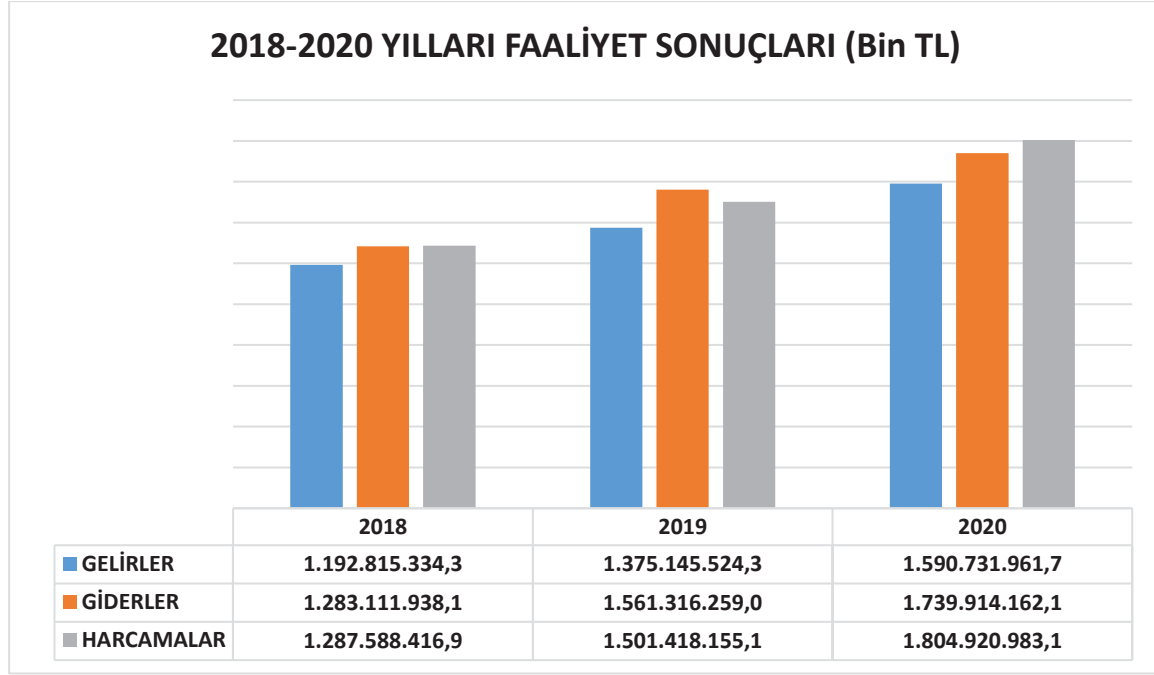
Ayrıca merkezi yönetim bütçe içi alt sektörü için Faaliyet Tablosu ile Nakit Kaynak ve Kullanımları Tablosu aylık olarak da yayımlanmaktadır.

2.4. GENEL YÖNETİM MALİ TABLO BÜYÜKLÜKLERİ

Mali istatistikler, genel yönetim sektörünün mali büyüklüklerini ölçmek ve analiz etmek için tasarlanmış tabloları içermektedir. Bu büyüklükler gelirler, giderler ve bunların sonucunda ortaya çıkan açık ya da fazla (faaliyet dengesi), varlık ve yükümlülüklerin farkını ortaya koyan net değer (öz kaynaklar) ile net borç pozisyonudur.

2020 yılı Genel Yönetim Sektörü Faaliyet Tablosundan elde edilen gelir, gider ve harcama büyüklüklerine aşağıda yer verilmiştir.

Grafik 2: 2018-2020 Yılları Faaliyet Sonuçları

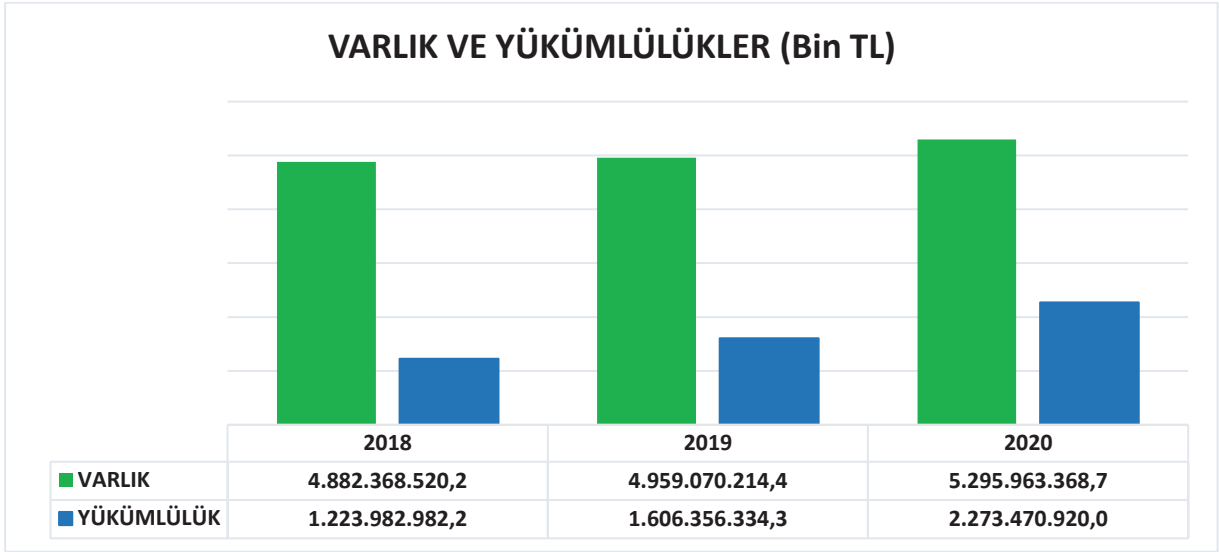
*Harcamalar = Giderler + Net Mali Olmayan Varlık Edinimi

Yukarıdaki grafikten görüleceği üzere, 2020 yılında Genel Yönetim Faaliyet Tablosunda yer alan gelirler toplamı 1.590.731.961,7 bin TL, giderler toplamı 1.739.914.162,1 bin TL'dir. Giderler kalemine 65.006.821,0 bin TL net mali olmayan varlık edinimi eklendiğinde, harcamalar toplamı ise 1.804.920.983,1 bin TL olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılında gelirler 2019 yılına oranla %15,7 artış gösterirken, giderler %11,4, harcamalar ise %20,2 oranında artmıştır.

Genel Yönetim Sektörü Mali Durum Tablosunda gösterilen varlık ve yükümlülüklerin

2018-2020 dönemi itibarıyla detayları ise aşağıdaki grafikte görülmektedir.

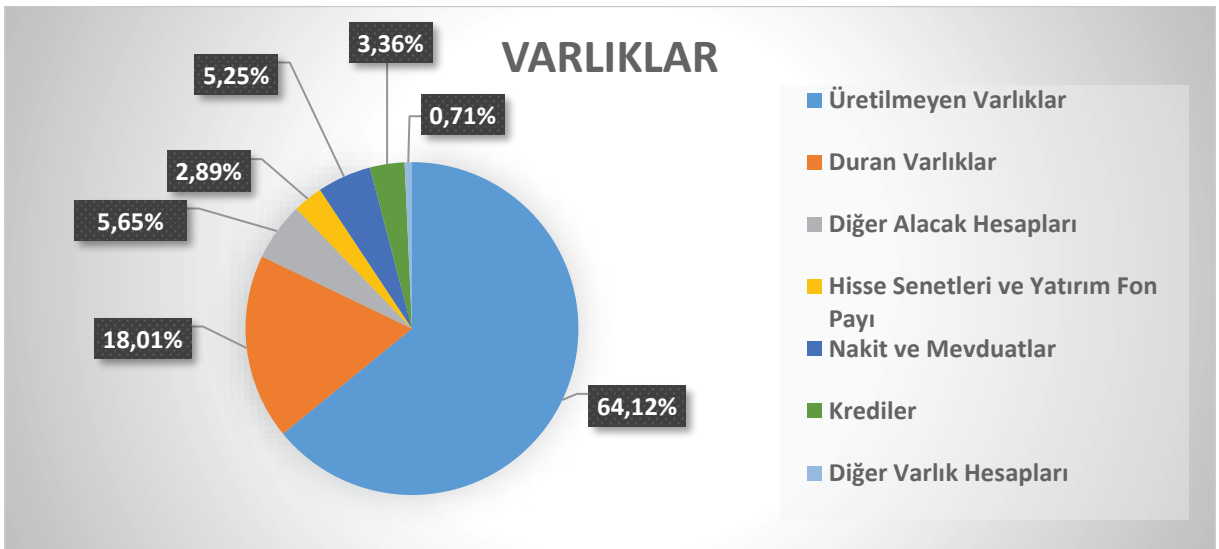
Grafik 3: 2020 Yılı Varlık ve Yükümlülükler

Toplam varlıklar 2020 yılında bir önceki yıla göre %6,8 oranında artarak 5.295.963.368,7 bin TL tutarında gerçekleşmiştir. Yükümlülükler ise 2020 yılında bir önceki yıla göre %41,5 oranında artış göstererek 2.273.470.920,0 bin TL tutarında gerçekleşmiştir.

2020 yılı Genel Yönetim Sektörünün varlık ve yükümlülük kalemlerinin dağılımı aşağıdaki grafiklerde görülmektedir.

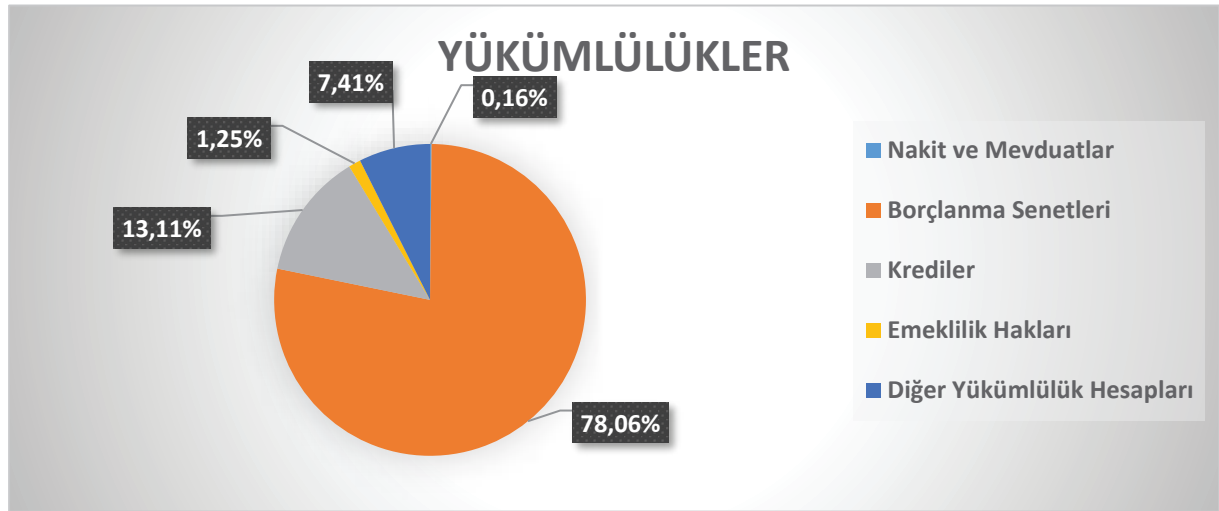
Grafik 4: 2020 Yılı Varlık Kalemleri

Belirli bir dönem boyunca kullanma ve elde tutma nedeniyle ekonomik sahibine fayda sağlayan değer saklama aracı olarak tanımlanan varlıklar; duran varlıklar, stoklar, kıymetli varlıklar ve üretilmeyen varlıkları içeren mali olmayan varlıklar ile nakit, hisse senedi, krediler ve borçlanma senetlerini içeren mali varlıklardan oluşmaktadır.

2020 yılı varlık kalemlerinin dağılımına bakıldığında, toplam varlıkların %64,12'sinin üretilmeyen varlıklar (arsa, arazi vb.), %18,01'inin ise duran varlıklardan (binalar, makine teçhizat vb.) oluştuğu görülmektedir. Diğer Varlık Hesapları varlıklar içinde %0,71 ile en düşük paya sahip olup kıymetli eşyalar, borçlanma senetleri ve stokların toplamından oluşmaktadır. Likiditesi yüksek mali varlık kalemlerinden olan nakit ve mevduatlar (%5,25), borçlanma senetleri (%0,26) ve kredilerin (%3,36) ise varlıklar içindeki payı %8,87 düzeyinde kalmaktadır.

Grafik 5: 2020 Yılı Yükümlülük Kalemleri

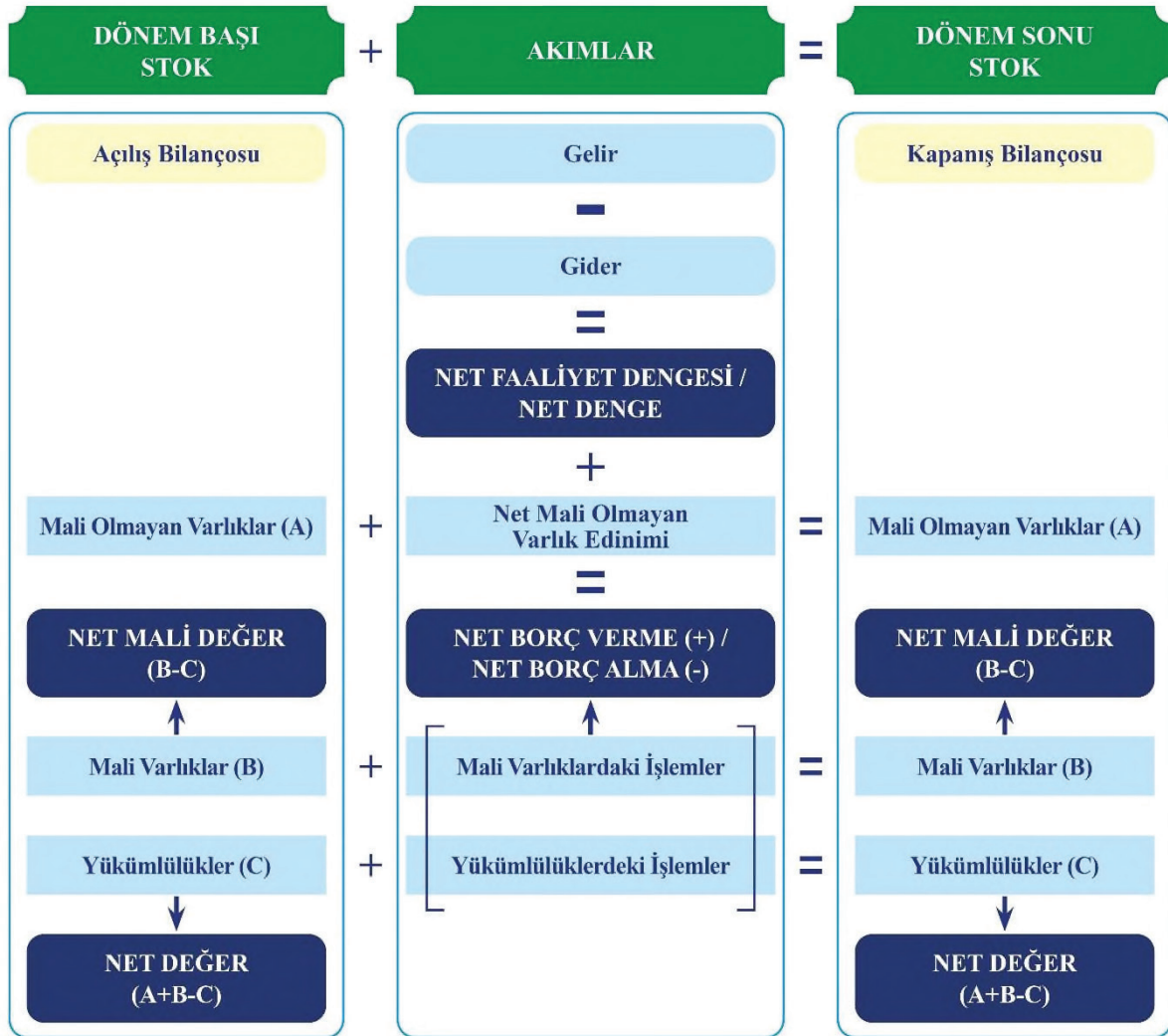
İdareye ait geçmişteki işlem ve olaylardan kaynaklanan mevcut borç ve sorumlulukları gösteren yükümlülükler; nakit ve mevduatlar, borçlanma senetleri, krediler, emeklilik hakları ve diğer yükümlülüklerden oluşmaktadır.

2020 yılı yükümlülük kalemlerinin dağılımına bakıldığında, toplam yükümlülüklerin %78,06'sının borçlanma senetleri, %13,11'inin ise krediler olduğu dolayısıyla borçlanma araçlarında uzun vadeli araçların payının yüksek olduğu görülmektedir.

3. TEMEL GÖSTERGE VE DENKLİKLERİN ANALİZİ

Mali istatistiklerin hazırlanmasına esas olan GFSM 2014’te temel olarak dört ana tablo öngörülmektedir. Bunlar; Faaliyet Tablosu, Mali Durum Tablosu, Diğer Ekonomik Akışlar Tablosu ile Nakit Kaynak ve Kullanımları Tablosudur. Bu bölümde bu tablolardan elde edilen temel gösterge ve denklıklar üzerinden yapılan analize yer verilmektedir.

Şekil 3: Devlet Mali İstatistikleri Analitik Çerçevesi

* Akımlar= İşlemler + Diğer Ekonomik Akımlar

Yukarıda bahsi geçen temel mali istatistik tablolarından; brüt faaliyet dengesi, net borçlanma gereği, net değer, nakit açık/fazlası olarak adlandırılan önemli gösterge ve denklıklere ulaşılmaktadır. Bu gösterge ve denklıklar; makroekonomik analizlerin yapılmasına imkân sağlayarak, ulusal performansın değerlendirilmesine ve uluslararası karşılaştırılabilirliğe katkı sunmaktadır.

Yukarıdaki şekilde GFSM 2014'te öngörülen yatay ve dikey eşitlikler ile denge kalemlerinin hesaplanma prensiplerine yer verilmiştir. Buna göre, dönem başı stok durumu ile dönem içerisindeki akışların toplanması sonucunda dönem sonu stok mevcuduna, dolayısıyla kapanış bilançosundaki tutarlara ulaşılmaktadır.

Mali istatistik tablolarından üretilen temel gösterge ve denklilere ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

3.1. BRÜT FAALİYET DENGESİ

Brüt Faaliyet Dengesi = Gelirler - (Giderler - Amortisman Giderleri)

Brüt faaliyet dengesi, faaliyet tablosundan hesaplanmakta olup, gelirlerin giderleri (amortisman hariç) karşılama durumunu göstermektedir. Gelir kalemleri; vergi, sosyal güvenlik primleri, hibe ve diğer gelirlerden oluşmakta iken; gider kalemleri personel, mal ve hizmet, faiz, sübvansiyon, hibe, sosyal yardım giderleri ve diğer giderlerden oluşmaktadır.

Brüt faaliyet dengesi cari yılda tahakkuk eden gelirler ve giderlerin (amortismanlar hariç) karşılaştırılmasını sağlayarak, cari faaliyetler sonucunda ortaya çıkan açık ya da fazlayı ortaya koymaktadır.

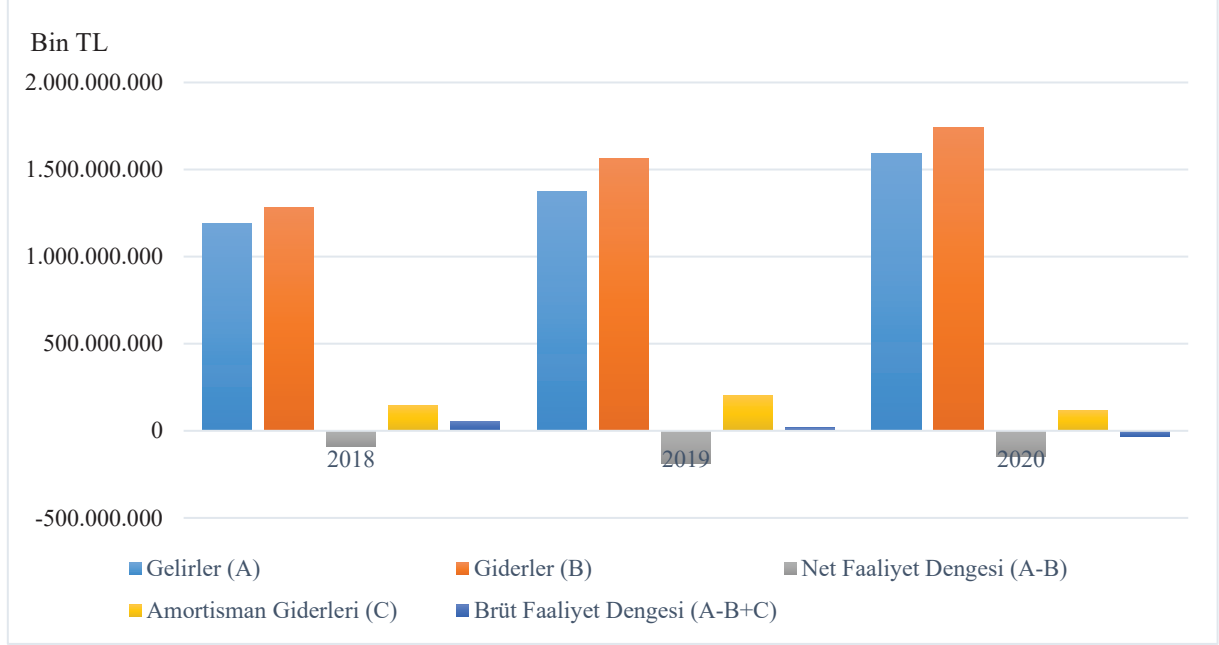
Tablo 1: Brüt Faaliyet Dengesi

	Bin TL		
	2018	2019	2020
Gelirler (A)	1.192.815.334,3	1.375.145.524,3	1.590.731.961,7
Giderler (B)	1.283.111.938,1	1.561.316.258,9	1.739.914.162,1
Net Faaliyet Dengesi (A-B)	-90.296.603,8	-186.170.734,6	-149.182.200,4
Amortisman Giderleri (C)	145.867.782,9	202.400.989,9	117.550.734,4
Brüt Faaliyet Dengesi (A-B+C)	55.571.179,1	16.230.255,3	-31.631.466,0

Yukarıda yer alan veriler incelendiğinde son üç yıllık süre içerisinde brüt faaliyet dengesinde azalış eğilimi olduğu görülmektedir. 2019 yılında brüt faaliyet dengesinin bir önceki yıla göre %70,8 oranında azalış göstererek 16.230.255,3 bin TL olarak, 2020 yılında ise bir önceki yıla göre %294,9 oranında bir düşüşle -31.631.466,0 bin TL açık olarak gerçekleştiği görülmektedir. Bir başka ifadeyle, ilgili yıl gelirleri amortisman hariç giderleri karşılamadığı için faaliyet dengesi negatif olarak gerçekleşmiştir.

Dengedeki bu azalma büyük oranda bütçe içi kurumlar ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörü brüt faaliyet dengesindeki negatif yönlü değişimden kaynaklanmaktadır.

Grafik 6: Faaliyet Dengesi

3.2. NET BORÇLANMA/BORÇ VERME GEREĞİ

Net Borçlanma/Borç Verme Gereği = Gelirler – Harcamalar (Giderler + Net Mali Olmayan Varlık Edinimi)

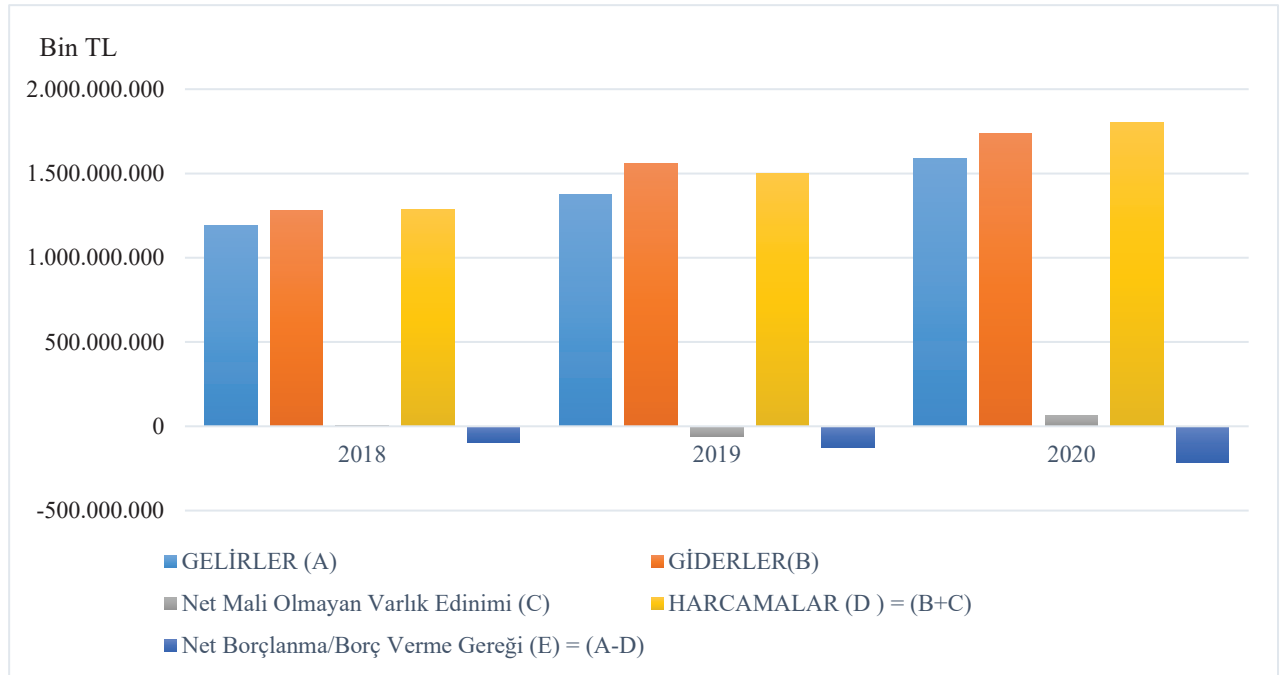
Faaliyet Tablosundan hesaplanan bir diğer önemli denge kalemi ise net borçlanma/borç verme gereğidir. Bu denge; devlet gelirlerinin, cari giderler ve yatırımların ne kadarını karşılayabildiği ve bunun sonucunda ortaya çıkan borçlanma gereği ya da borç verme kapasitesini ortaya koymaktadır.

Dolayısıyla net borçlanma/borç verme gereğinin negatif olması devletin faaliyetlerini sürdürebilmesi için başka sektörlerden borçlanma ihtiyacının ortaya çıktığını; pozitif olması ise devletin borç verebilir durumda olduğunu göstermektedir.

Tablo 2: Net Borçlanma/Borç Verme Gereği

	Bin TL		
	2018	2019	2020
GELİRLER (A)	1.192.815.334,3	1.375.145.524,3	1.590.731.961,7
GİDERLER(B)	1.283.111.938,1	1.561.316.258,9	1.739.914.162,1
Net Mali Olmayan Varlık Edinimi (C)	4.476.478,7	-59.898.103,9	65.006.821,0
HARCAMALAR (D) = (B+C)	1.287.588.416,8	1.501.418.155,0	1.804.920.983,1
Net Borçlanma/Borç Verme Gereği (E) = (A-D)	-94.773.082,5	-126.272.630,7	-214.189.021,4

2020 yılında net borçlanma gereği %69,6 oranında bir artış göstererek 214.189.021,4 bin TL olarak gerçekleşmiştir. Net borçlanma gereğindeki artış, brüt faaliyet dengesinde olduğu gibi, bütçe içi kurumlar ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörü dengesindeki negatif yönlü değişimden kaynaklanmaktadır.

Grafik 7: Net Borçlanma/Net Borç Verme Gereği

Gelirlerde gerçekleşen artışın, harcamalardaki artışı karşılayamaması neticesinde net borçlanma gereği ortaya çıkmaktadır. Yukarıdaki grafikten görüldüğü üzere son üç yıldır net borçlanma gereğinde bir artış yaşanmaktadır.

3.3. NET DEĞER (ÖZ KAYNAKLAR)

Net Değer (Öz Kaynaklar) = Varlıklar - Yükümlülükler

Mali durum tablosu, varlık ve yükümlüklerin belirli bir tarihteki stok durumlarının değerini gösteren tablodur. Bu tablodan elde edilen ve “Net Değer” olarak adlandırılan denge kalemi, genel yönetim sektörünün varlık ve yükümlülük durumuna ilişkin analizlerin yapılmasına olanak sağlar.

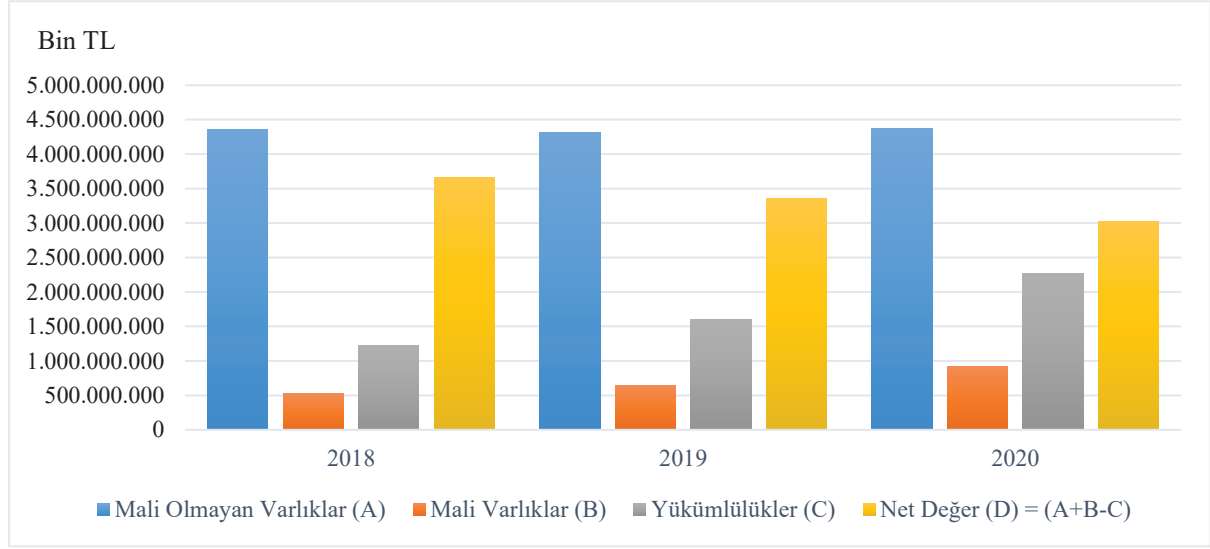
GFSM 2014’teki terminolojiden farklı olarak mevzuatımızda net değer kalemi için “Öz kaynaklar” ifadesi kullanılmakta olup, bu tutara varlıklardan yükümlükler rakamının çıkarılması sonucu ulaşılmaktadır.

Bir yıl boyunca net değerdeki değişim, gelir ve gider işlemlerinden ve diğer ekonomik akışlardan kaynaklanan değişikliklerin toplamıdır. Net değeri ve net değer değişimine neden olan kalemleri analiz etmek maliye politikalarının sürdürülebilirliğini değerlendirme olanağı sağlamaktadır.

Tablo 3: Net Değer

	Bin TL		
	2018	2019	2020
Mali Olmayan Varlıklar (A)	4.360.117.128,1	4.314.927.763,8	4.373.575.957,5
Mali Varlıklar (B)	522.251.392,1	644.142.450,6	922.387.411,2
Yükümlülükler (C)	1.223.982.982,2	1.606.356.334,3	2.273.470.920,0
Net Değer (D) = (A+B-C)	3.658.385.538,0	3.352.713.880,1	3.022.492.448,7

Yukarıda yer alan verilere göre, net değer tutarlarında son üç yıllık süreçte azalış eğilimi görülmektedir. Buna göre, 2018 yılında net değer 3.658.385,538,0 bin TL iken %8,4’lük bir azalışla 2019 yılında 3.352.713,880,1 bin TL tutarında gerçekleşmiştir. 2020 yılında ise net değer bir önceki yıla göre %9,8 oranında azalışla 3.022.492.448,7 bin TL olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 8: Net Değer**3.4. NET MALİ DEĞER****Net Mali Değer = Mali Varlıklar - Yükümlülükler**

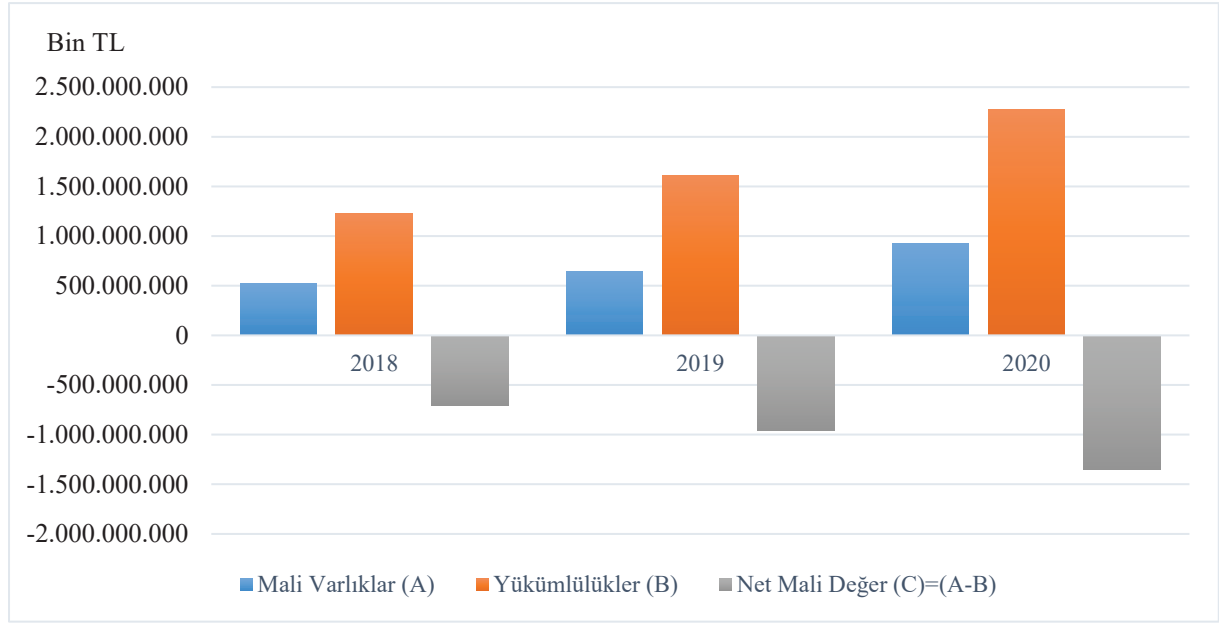
Mali durum tablosundan ulaşılan diğer bir denge kalemi ise net mali değerdir. Net mali değere, mali varlıklardan yükümlülüklerin çıkarılmasıyla ulaşılır. Bu gösterge genel yönetim sektörünün borçlarına karşılık ne kadarlık likit varlık (nakit, mevduat, alacak, hisse senedi vb.) sahibi olduğunu göstermektedir.

Net mali değer, finansman dengesini dolayısıyla net borç pozisyonunu ortaya koyması açısından önemli bir göstergedir. Mali olmayan varlıkları içermediğinden, arazi vb. sabit varlık oranı yüksek ülkelerde, finanse edilmesi gereken açığın tutarını göstermesi açısından net değerden daha anlamlı bir gösterge olarak kabul edilmektedir.

Tablo 4: Net Mali Değer

	Bin TL		
	2018	2019	2020
Mali Varlıklar (A)	522.251.392,1	644.142.450,6	922.387.411,2
Yükümlülükler (B)	1.223.982.982,1	1.606.356.334,3	2.273.470.920,0
Net Mali Değer (C)=(A-B)	-701.731.590,0	-962.213.883,7	-1.351.083.508,8

Yukarıda yer alan verilere göre, net mali değerde son üç yıllık dönemde azalış eğilimi görülmekte olup, 2018 yılında -701.731.590,0 bin TL olan net mali değer, 2019 yılında %37,1 oranında azalarak -962.213.883,7 bin TL ve 2020 yılında ise %40,4 oranında azalarak -1.351.083.508,8 bin TL olmuştur.

Grafik 9: Net Mali Değer

3.5. NAKİT DENGESİ

Nakit Dengesi = Faaliyetlerden (Gelir-Gider) Sağlanan Nakit Akışı - Mali Olmayan Varlıklardaki Yatırımlardan Kaynaklanan Nakit Akışı

Nakit dengesi (nakit açığı/fazlası), nakit kaynak ve kullanımları tablosundan elde edilmektedir. Bu tablo, nakit ve benzeri varlıkların giriş ve çıkışlarını takip ederek likiditede meydana gelen değişimleri göstermektedir. Söz konusu nakit benzeri varlıklar, kısa vadede paraya dönüştürülebilen likiditesi yüksek varlıklardır.

Nakit dengesi, negatif olması halinde devletin faaliyetlerini finanse edebilmek için piyasadan borçlanması gereken tutarı; pozitif olması halinde ise devletin piyasanın kullanımına nakdi olarak sağlayabileceği kaynak miktarını ifade eden önemli bir göstergedir.

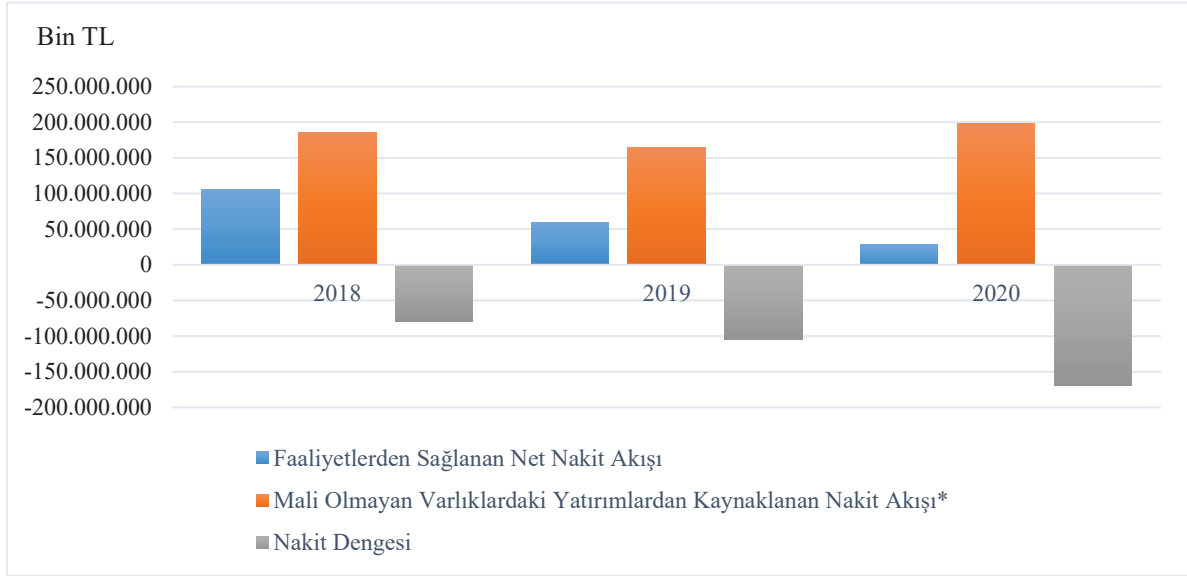
Tablo 5: Nakit Dengesi

	Bin TL		
	2018	2019	2020
Faaliyetlerden Sağlanan Net Nakit Akışı	106.014.003,4	59.865.852,4	28.462.917,4
Mali Olmayan Varlıklardaki Yatırımlardan Kaynaklanan Nakit Akışı*	185.113.669,8	164.860.144,7	197.880.436,6
Nakit Dengesi	-79.099.666,4	-104.994.292,3	-169.417.519,2

* Pozitif olması nakit çıkışı olduğu, negatif olması nakit girişi olduğu anlamına gelmektedir.

2018 yılında nakit açığı 79.099.666,4 bin TL iken, 2019 yılında söz konusu açık yaklaşık %32,7 oranında artış göstererek 104.994.292,3 bin TL'ye ve 2020 yılında ise %61,4'lik artış ile 169.417.519,2 bin TL'ye yükselmiştir. Faaliyetlerden sağlanan net nakit girişi pozitif olmasına rağmen mali olmayan varlıklardaki yatırımlardan kaynaklı nakit çıkışının yüksek olması sebebiyle nakit açığı ortaya çıkmıştır.

Grafik 10: Nakit Dengesi

3.6. NAKİT STOKUNDAKİ NET DEĞİŞİM

Nakit Stokundaki Net Değişim = Nakit Açığı/Fazlası + Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit Girişi

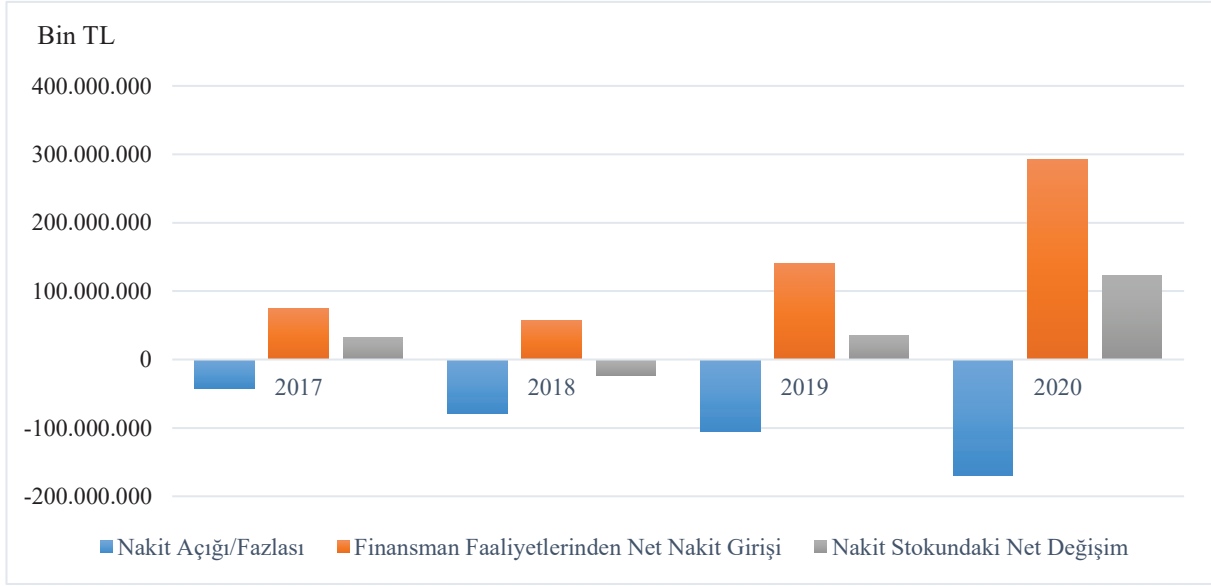
Nakit stokundaki net değişim, devletin likiditesinin değerlendirilmesi için kullanılan bir göstergedir. Bu denge kalemi, ilgili dönemde faaliyetlerin, yatırımların ve finansman faaliyetlerinin nakit stokuna etkisini göstermektedir.

Tablo 6: Nakit Stokundaki Net Değişim

	Bin TL		
	2018	2019	2020
Nakit Açığı/Fazlası	-79.099.666,4	-104.994.292,4	-169.417.519,2
Finansman Faaliyetlerinden Net Nakit Girişi	56.383.858,7	140.810.009,3	291.964.929,8
Nakit Stokundaki Net Değişim	-22.715.807,7	35.815.716,9	122.547.410,6

Nakit stokundaki net değişim 2018 yılında yaklaşık -22.715.807,7 bin TL iken, 2019 yılında %257,7 oranında artarak 35.815.716,9 bin TL'ye yükselmiştir. 2020 yılında ise artış trendi devam ederek yaklaşık %242,2 yükselişle 122.547.410,6 bin TL olmuştur. Nakit stokunda yaşanan söz konusu artışın sebebi, finansman faaliyetlerinden sağlanan nakit girişindeki artıştır.

Grafik 11: Nakit Stokundaki Net Değişim

4. 2020 YILI GENEL YÖNETİM MALİ İSTATİSTİKLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

2020 yılı Genel Yönetim Mali İstatistikleri 5018 sayılı Kanun'un 54'üncü maddesi gereğince Sayıştay tarafından hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından değerlendirilmiştir.

Hazırlanma bakımından yapılan değerlendirmede, genel yönetim sektörünün kapsamı, kaynak verilerin birleştirilme usulleri ve hesap planlarının birbirleri ile uyumlu olup olmadıkları, uyumlaştırma aşamasında yapılan çalışmalarla ilgili açıklamalara dipnot ve açıklamalar kısmında yer verilip verilmediği, öte yandan verilerin derlenme süreci ve bu süreçte uygulanacak istatistiksel yöntemlerin geçerliliği hususları ele alınmıştır.

Yayımlanma bakımından yapılan değerlendirme, mali istatistik tablolarının mevzuatta öngörülen süre ve usule uygun olarak yayımlanıp yayımlanmadığı yönünde yapılmıştır.

Doğruluk ve güvenilirlik bakımından yapılan değerlendirme, verilerin derlenmesinde uygulanan prosedürler ve konsolidasyon aşamaları da dahil olmak üzere, konsolide tabloların doğruluk ve güvenilirliğinin değerlendirilmesini içermektedir.

Önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından yapılan değerlendirme ise mali istatistik tablolarının; Yönetmelik, GFSM 2014, uluslararası kabul görmüş standart ve kılavuzlara uygun olup olmadığı açısından yapılmıştır.

Bu kriterler kapsamında yapılan değerlendirmeler neticesinde ulaşılan tespitlere aşağıda yer verilmiştir.

4.1. HAZIRLANMA VE YAYIMLANMA BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME

Mali istatistikler, Bakanlık tarafından muhasebe kayıtlarındaki verilere dayanılarak ve Yönetmelikte belirlenen yöntemler çerçevesinde hazırlanır ve yayımlanır.

Genel yönetim mali istatistik tablolarının Bakanlık tarafından mevzuatta öngörülen takvim ve usule uygun olarak yayımlandığı görülmüş olup bu kapsamda yayımlanma kriterine uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Mali istatistiklerin hazırlanma süreci ise kurumlardan mizanların temin edilmesiyle başlayarak verilerin kontrol edilmesi ve dondurulması, sonrasında GFSM 2014'te yer alan sınıflandırmaya uygun hale dönüştürülmesi ve bu verilere istatistiksel yöntemlerin uygulanması sonucu mali istatistik tablolarının yayımlanmaya hazır hale getirilmesini kapsadığından bu süreçte kamu idarelerinin yöneticileri de gerekli önlemleri almakla yükümlüdürler.

Hazırlanma kriteri açısından eksik ve yetersiz olduğu değerlendirilen hususlara aşağıda yer verilmektedir.

4.1.1. Genel Yönetim Sektörü Kapsamına Dâhil Edilmesi Gereken Kurumlar Bulunması

Mali istatistiklerin kapsamı ile ilgili olarak, makroekonomik veri setlerinde iki temel kapsam sınıflandırması kullanılmaktadır. Bunlardan biri piyasa dışı faaliyetlerde bulunan genel yönetim sektörü, ikincisi ise merkez bankası ve diğer kamu şirketlerini de kapsayacak şekilde tanımlanan kamu sektörü sınıflandırmasıdır. Ülkemizde, bunlardan ilkinde göre genel yönetim düzeyinde mali istatistik verileri derlenmektedir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı 5018 sayılı Kanun'un verdiği yetkiye istinaden "Genel Yönetim Sektörü" adıyla Kanun'dan ayrı yeni bir kapsam belirlemeye yetkili kılınmış olup, bu yetkiye istinaden Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının da görüşlerini alarak her üç yılda bir kapsam güncellemesi yapmaktadır.

En son 2018 yılında kapsam güncelleme çalışmaları yapılmış ve 2019-2021 yılları mali istatistiklerinin hazırlanmasına esas 59 sıra no.lu Genel Yönetim Mali İstatistikleri Genel Tebliği yayımlanmıştır. Uluslararası sınıflandırmalar da dikkate alınarak yapılan bu güncelleme çalışmaları sırasında GFSM 2014'te yer alan karar ağacı, açıklamalar ve diğer uluslararası rehberlerdeki kapsam kriterleri dikkate alınmaktadır. Bu doğrultuda ele alınan kamu idarelerinin;

- Yerleşik bir birim olup olmadığı,
- Kurumsal bir birim olup olmadığı,
- Devlet kontrolünde olup olmadığı,
- Piyasa üreticisi olup olmadığı,
- Devlet için bir mali yardımcı kuruluş olup olmadığına göre kapsam değerlendirmesi yapılmaktadır.

GFSM 2014'e göre bir kurumsal birimin sınıflandırmasına ilişkin yukarıdaki değerlendirmeler yapılırken kurumun amaçları ve işlevlerine göre hareket edilmelidir. Zira bir kurumun yasal statüsü veya adı, kapsam değerlendirilmesinde o kurumun hangi sektöre dâhil edileceğine karar vermek için yeterli değildir.

Dolayısıyla yasal statüsü şirket olarak görünen bir kurum genel yönetim sektörüne dâhil edilebileceği gibi, şirket olarak tanımlanmayan ancak faaliyetlerinin ekonomik yapısı gereği piyasa üreticisi olarak tanımlanabilecek kurumlar kamu şirketi olarak değerlendirilerek genel yönetim kapsamı dışına çıkartılabilecektir. Benzer şekilde, zaman içinde bir kurumun sektörel sınıflandırmasının değişmesi gerektiğine de karar verilebilecektir.

Yapılan incelemelerde aşağıda yer alan kurumların; yerleşik, devlet kontrolünde ve piyasa dışı faaliyette bulunan birimler oldukları değerlendirildiğinden mali istatistiklerin kapsamına dâhil edilebileceği görülmüştür:

- İstanbul Olimpiyat Oyunları Hazırlık ve Düzenleme Kurulu
- Sulama Birlikleri
- İlbank A.Ş.
- Et ve Süt Kurumu,
- Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü
- Türkiye Çevre Ajansı
- Çevre Şehircilik Bakanlığı Dönüşüm Projeleri Özel Hesabı
- Ticaret Bakanlığı İç Ticaret Hizmetlerini Geliştirme Payı ve Kantar Payı

Mali istatistiklere esas kapsam güncelleme çalışmaları 2021 yılı içerisinde Bakanlıkça tamamlanacak olup güncelleme çalışmaları sırasında bahse konu kurumların da dikkate alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

4.1.2. Kullanılan İstatistiksel Yöntemler Hakkında Yeterli Bilgi Verilmemesi

Mali istatistik tabloları esas olarak kurumların mizanlarından üretilmekle birlikte muhasebe yönetmeliklerine göre hazırlanan söz konusu mizanların GFSM 2014'te öngörülen metodolojiye uygun hale getirilmesi amacıyla Bakanlık tarafından çeşitli istatistiksel yöntemler uygulanmaktadır. Yapılan bu işlemler hakkında yeterli bilgi verilmemesine ilişkin tespitlere aşağıda yer verilmiştir.

a) Metaverilerin yeterli ve açıklayıcı bilgi içermemesi

Genel Yönetim Mali İstatistikleri, Bakanlık tarafından mevzuatta öngörülen takvime uygun olarak metaveri ile birlikte yayımlanmaktadır. Yönetmelik'e göre metaveri; mali istatistiklerin tanımları, yayımlanma dönemi, kurumsal kapsamı, hazırlanma amacı, veri derleme şekli, hazırlama yöntemleri, dayanakları ve iletişim bilgilerini içeren kaynağı ifade etmektedir. Ancak yayımlanan standart metaveriler, tablo bazında veri derleme şekli, veri kaynakları ve hazırlanma yöntemleri hakkında yeterli detayda bilgi içermemektedir.

Yapılan incelemelerde merkezi yönetim alt sektörü Mali Durum Tablosunda açık koşullu yükümlülükler ve kamu garantili borçlara ilişkin yer alan açıklayıcı notların Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğünden; sosyal güvenlik kurumları alt sektörüne ilişkin cari transferlerin Harcamaların Fonksiyonel Sınıflandırılması Tablosundaki fonksiyonel kodunun tespit edilmesinde sosyal güvenlik kurumlarından alınan ek bilgiden faydalandığı ancak bu hususların metaveride açıklanmadığı görülmüştür.

Metaveride açık olarak ifade edilmeyen bir diğer husus ise eliminasyon sürecinde işlem türü bazında hangi istatistiksel yöntemin kullanıldığıdır. Yayımlanan metaverilerde, konsolidasyon işlemi karşılıklı olarak elimine edilecek tutarların eşit olmasının esas olduğu belirtilmiş, bununla birlikte eşit olmaması halinde uygulanabilecek istatistiksel yöntemler teorik olarak açıklanmıştır. Ancak, tablolar itibarıyla yapılan düzeltme tutarı ve hangi işlemler için hangi istatistiksel yöntemin uygulandığı belirtilmemiştir.

Metaveriler aracılığıyla tabloların hazırlanma yöntemi, kullanılan istatistiksel yöntemler ve düzeltilen tutarlar hakkında daha detaylı bilgi verilmesi, mali istatistiklerin Yönetmelik'te belirtilen açıklık ilkesine daha uygun olarak hazırlanmasına katkı sağlayacaktır.

b) Gelir ve Faaliyet Tablolarındaki nakit uyarlaması tutarlarının açıklanmaması

Mali istatistik tabloları temelde tahakkuk esaslı muhasebe kayıtlarına dayanmakta, gelir, gider ve işlemler için tahakkuk tutarları esas alınmaktadır. Ancak bu kuralın bir istisnası olarak GFSM 2014'e göre vergi ve sosyal güvenlik prim gelirleri için nakit uyarlaması yapılmaktadır.

Vergi ve sosyal güvenlik prim gelirlerinin tahakkuk eden kısmı ile fiilen tahsil edilebilecek kısmı arasında, mevzuattan veya mükelleflerden kaynaklanan sorunlar nedeniyle farklılıklar oluşabilmektedir. Bu farklılıkları ortadan kaldırmak için GFSM 2014, tahakkuk kayıtları yerine tahsil edilen tutarların kullanılmasına imkân tanımaktadır.

Gelir Tablosu ve Faaliyet Tablosu oluşturulurken; vergi ve sosyal güvenlik prim gelirleri ile vergi gibi kabul edilen bazı gelir türleri için tahakkuk tutarlarının kaydedildiği 600 Gelirler hesabı yerine tahsilat tutarlarının kaydedildiği 800 Bütçe gelirleri hesabında kayıtlı olan tutarlar kullanılmaktadır. Tablolara ilişkin metaverilerde hangi gelir türlerinde nakit uyarlaması yapıldığı açıklanmakla birlikte söz konusu gelir türlerinde yapılan nakit uyarlaması tutarlarına yer verilmemektedir.

4.1.3. Dipnotların Yeterli, Açık ve Anlaşılır Şekilde Düzenlenmemesi

Mali istatistik tablolarının doğru yorumlanması için dipnotlarının yeterli, açık ve anlaşılır şekilde düzenlenmesi gerekmektedir. Ancak tablo dipnotlarında bazı açıklamaların eksik olduğu değerlendirilmektedir.

Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 11'inci maddesinin altıncı fıkrasında Net Borçlanma/Borç Verme Gereği'nin, mali varlık ve yükümlülüklerin net değişimleri arasındaki farka eşit olması gerektiği; aksi halde aradaki farkın, tablo dipnotlarında açıklanacağı ifade edilmektedir. Ancak, tablo dipnotlarında yalnızca fark tutarları belirtilmekte, bu farkın ne ifade ettiği ya da kaynağına ilişkin bir açıklama yapılmamaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 14'üncü maddesinde de öz kaynakların dönem başındaki tutarı ile dönem içerisinde öz kaynakları etkileyen akımların toplamının, dönem sonu öz kaynak tutarına eşit olması gerektiği, aksi halde aradaki farkın tablo dipnotlarında açıklanması gerektiği ifade edilmiştir. Ancak dönem başı öz kaynak tutarına yıl içi işlem tutarları eklendiğinde yılsonu öz kaynak tutarına ulaşamamakta, yalnızca fark tutarı belirtilmekte, bu farkın ne ifade ettiği ya da kaynağına ilişkin herhangi bir açıklama yapılmamaktadır.

Söz konusu farkların gerekçeleri ile birlikte tablo dipnotlarında açıklanması, tablo kullanıcılarına tam ve açık bilgi sunulması açısından önem arz etmektedir.

4.1.4. Muhasebe Kodlarının GFS Kodlarına Dönüştürülmesinde Hatalı Uygulamalar Yapılması

Mali istatistiklerin derlenmesi sürecinde, Muhasebe Yönetmeliklerine göre hazırlanan mizanlarda yer alan hesap kodları analiz edilerek, GFS kod yapısına uygun hale dönüştürülmekte ve varlık, yükümlülük gelir ya da giderlere ilişkin GFS kodları ile ilişkilendirilerek tablolara yansıtılmaktadır. Bu süreçte tüm hesaplar bazında detaylı bir çalışma yapılmakta, gerekli hallerde işlemin mahiyetini doğru tespit etmek amacıyla yevmiye kaydı

detayına inilmektedir. Yapılan incelemelerde bazı hesap kodlarının GFS dönüşümlerinde hatalar olduğu ve aynı türden işlemlerin sektörler bazında bakıldığında tutarlı kodlanmadığı görülmüş olup, buna ilişkin tespitlere aşağıda yer verilmiştir.

- Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesindeki Risk hesabının emanetler alt detayı 3318 Diğer yükümlülük hesapları GFS koduyla Faaliyet Tablosuna yansıtılmaktadır. Ancak Risk hesabı emanetleri garanti verilen kurumlardan olan tahsilatların takip edildiği, tahsilatın ilgili muhasebe koduna aktarılmasına kadar bekletildiği bir aracı hesap olduğundan yükümlülük olarak tablolara yansıtılması hatalıdır.
- Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğü mizanında kıymetli madenlere ilişkin değerlemelerde kullanılan 600-630.11.2.4 detay hesap kodu, Varlık ve Yükümlülüklerdeki Elde Tutma Kazanç ve Kayıpları Tablosuna işlemin mahiyeti nakit ile ilgili olmadığı halde nakit ve mevduatlardaki değerlemeden kaynaklı değişim olarak yansıtılmıştır.
- Konvertibl olmayan konsolosluk gelirlerine ilişkin 333.15.13 detay hesap kodu 3318 Diğer yükümlülük hesapları GFS koduyla Faaliyet Tablosuna yansıtılmaktadır. Ancak bu hesap özel gelirlerin ertesi yıla devri için kullanılmakta olup yükümlülük olarak tablolara yansıtılması hatalıdır.
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından belediyelere gönderilen ücretsiz seyahat kapsamındaki gelir desteği ödemeleri 2821 Cari transfer GFS koduyla Faaliyet Tablosuna yansıtılmaktadır. Oysaki bu ödemelerin transfer yerine 2721 Sosyal destek yardımları GFS koduyla tablolara yansıtılması gerekmektedir.
- 190 Devreden katma değer vergisi, 191 İndirilecek katma değer vergisi ile 391 Hesaplanan katma değer vergisi hesapları, Nakit Kaynak ve Kullanımları Tablosuna sektörler itibarıyla uyumsuz GFS kodları verilerek yansıtılmaktadır. 190 no.lu hesaba merkezi yönetim bütçe içi alt sektöründe 311 Duran varlıklar, merkezi yönetim bütçe dışı alt sektöründe 312 Stoklar ve mahalli idareler sektöründe ise 14 Diğer gelirler; benzer şekilde 191 ve 391 no.lu hesaplara ise merkezi yönetim bütçe içi ile mahalli idareler alt sektöründe 14 Diğer gelirler, merkezi yönetim bütçe dışı alt sektöründe ise 312 Stoklar şeklinde farklı GFS kodları verilmiştir. İlgili hesaplara sektörler itibarıyla uyumlu GFS kodu verilmesi gerekmektedir.
- Merkezi yönetim bütçe içi alt sektöründe Birleşmiş Milletlerden alınan bağış ve yardımlar için kullanılan 600.4.1.2.04 detay hesap kodu 14 Diğer gelirler GFS kodu

verilerek tablolara yansıtılmaktadır. Oysaki bu hesabın ilgili tablolara 13 Hibeler GFS kodu ile yansıtılması gerekmektedir.

- Mahalli idareler alt sektörü yönetim giderlerine katılma payları için kullanılan 120/121/600.5.2.3.99 detay hesap kodu 114 Mal ve hizmet üzerinden alınan vergiler GFS kodu verilerek Faaliyet Tablosuna yansıtılmaktadır. Ancak söz konusu hesabın içeriği vergi mahiyetinde olmadığından ilgili tablolara 14 Diğer gelirler GFS kodu ile yansıtılması gerekmektedir.

4.2. DOĞRULUK VE GÜVENİLİRLİK BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME

Doğruluk ve güvenilirlik bakımından değerlendirme, genel yönetim mali istatistik tablolarını oluşturan merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörlerine ait mali istatistik tabloları ve konsolidasyon aşamalarının doğruluk ve güvenilirliğini içerecek şekilde yapılmıştır. Bu kapsamda yapılan tespit, değerlendirme ve önerilere aşağıda yer verilmektedir.

4.2.1. Tabloların GFSM 2014'e Uyarlanması Kapsamında Yapılan İşlemlere İlişkin Değerlendirme

Mali istatistikler, uluslararası kabul görmüş standart ve kılavuzlar ile Yönetmelik'e uygun olarak kapsamdaki idarelerin mizan verilerinin derlenmesiyle oluşturulmaktadır. Söz konusu derleme çalışmaları kapsamında; ulusal mevzuat hükümleri uyarınca ve detaylı hesap planları çerçevesinde hazırlanan kurum mizanları, uluslararası standart olarak kabul edilen GFS metodolojisinin kod yapısı ile uyumlu hale getirilerek konsolide edilmektedir.

Bahse konu uyumlaştırma süreci; işlemlerin yeniden sınıflandırılması ve ekonomik mahiyetlerine uygun olacak şekilde yeniden düzenlenmesi, nakit ve/veya zaman uyarlaması gibi çeşitli istatistiki yöntemlerin kullanımını gerektirmektedir.

Nitekim Yönetmelik'in 9'uncu maddesi ile de Bakanlık bu yöntemlerin uygulanması hususunda açıkça yetkilendirilmiştir. Bu noktada yapılan işlemlerin, Yönetmelik ve GFSM 2014'te öngörülen temel ilkelere uygun tesis edilmesi önemlidir. Bununla beraber GFSM 2014, yukarıda bahsi geçen istatistiki yöntemleri soyut ve temel ilkeler bağlamında ortaya koyarken, Yönetmelik'te de sadece eliminasyon sırasında kullanılan yöntemlere ilişkin açıklayıcı metodolojik bilgilere yer verilmiştir.

Hatalı işlemlerin düzeltilmesi ile mali tabloların doğruluk ve güvenilirliğini etkileyen hususlara ilişkin istatistiki yöntemlerin, işlemlerin gerçek ekonomik mahiyetlerini ortaya çıkaracak şekilde uygulanması için Bakanlığın ilgili kurumlarla işbirliği halinde olması gerekmektedir. Ancak kapsama dâhil kurumların yaygınlığı ve veri sayısının fazlalığı, veri derleme sürecinin bu şekilde yürütülmesini zorlaştırmaktadır. Örneğin; öz kaynak hesapları, kayıtların mahiyetine ilişkin değerlendirme yapılabildiği ölçüde ilgili tablolara ilişkilendirilirken, değerlendirme yapılamayan hesaplardaki tutarlar ise istatistiksel hataya yol açarak yatay ve dikey dengeleri bozan bir fark olarak tablo dipnotlarına yansımaktadır.

Yönetmelik'te uyarılama işlemlerine ilişkin metodolojinin açık olarak düzenlenmemesi ve kurumlarla ilişkilerdeki güçlükler, işlemlerin her sektörde veri derleyicinin kanaati ve detay bilgiye (muhasabe kaydı vb.) erişme düzeyine göre yapılmasına sebep olmaktadır. Nitekim bütçe içi kurumlarda muhasabe verisinin detayına ulaşılabilirdiği için istatistiki yöntem uygulanabilirken, mahalli idareler, sosyal güvenlik kurumları ve bütçe dışı kurumlar sektöründe mizanların dayanağı yevmiyelere ulaşamadığı için bu yöntemler daha sınırlı düzeyde uygulanmaktadır.

Söz konusu istatistiki yöntemlerin çerçevesi, parasal uygulama limitleri, teyit edici belgeleri gibi temel ilkelerinin ulusal düzenlemelerde ayrıntılı olarak belirlenmesinin; tabloların doğruluğuna ve güvenilirliğine, uygulama ile standart arasındaki bağın somutlaştırılmasına ve tabloların paydaşlarca tereddüte mahal bırakmayacak şekilde anlaşılmasına katkı sunacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, bu kapsamda tesis edilen işlemlerin Yönetmelik'in 9'uncu maddesi hükmü uyarınca sistematik olarak ve ivedilikle Sayıştay Başkanlığına bildirilmesi gerekmektedir.

Kullanılan istatistiki yöntemlerin standartlar referans gösterilerek, düzeltme tutarları ve bunların tablolara etkisi ile kaynak verilerdeki tutarsızlıklara ilişkin bilgileri içerecek şekilde sunulması, bu yöntemlere ilişkin Sayıştay Başkanlığı tarafından daha doğru değerlendirme yapılmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca kaynak verideki hatalı kayıtların düzeltilmesini sağlayacak bu uygulama, veri kalitesini artırarak veri derleyicilerin yıllar itibarıyla aynı düzeltme işlemini yapmasının da önüne geçecektir.

4.2.2. Harcamaların Fonksiyonel Sınıflandırılması Tablosuna Esas Verilerde Fonksiyonel Kod Eksikliği Bulunması

Harcamaların Fonksiyonel Sınıflandırılması Tablosu (COFOG), Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 21'inci maddesi gereğince genel yönetim sektörünün temel fonksiyonları esas alınarak hazırlanan kamu harcamalarının hangi amaçlarla yapıldığını göstermeye ve Devlet faaliyetlerinin türünü belirlemeye yardımcı bir mali istatistik tablosudur.

Söz konusu tabloda giderler ve net mali olmayan varlık edinimleri toplamı fonksiyonlar itibarıyla ikili kod düzeyinde gösterilmektedir. Tabloda yer alan rakamlar, Gider Tablosunda yer alan tutarlar ile Varlık ve Yükümlülüklerdeki İşlemler Tablosundaki "Net Mali Olmayan Varlık Edinim" rakamının, fonksiyonel kod kırılımları eşleştirilerek toplanması suretiyle oluşturulmaktadır.

Uygulamada 630 Faaliyet giderleri hesabının fonksiyonel kodları bilişim sistemleri üzerinden alınarak gider rakamlarının tasnif edilmesinde kullanılmaktadır. Ancak sistemde merkezi yönetim bütçe içi sektöründeki bazı kurumların kayıtlarında fonksiyonel kod bilgisi bulunmadığından, bu bilgi veri derleyiciler tarafından düzeltilerek ilgili alt sınıflara işlenmektedir.

Ayrıca net mali olmayan varlık edinimi tutarıyla ilgili olarak da öz kaynak hesaplarında fonksiyonel kod dağılımına ulaşamadığından, merkezi yönetim bütçe içi alt sektöründe özel bir çalışma yapılarak bütçe gideri ile ilişkili hesapların fonksiyonel koduna göre net edinim tutarı belirlenmektedir. Fonksiyonu belirlenemeyen varlık edinimleri ise oransal olarak diğer fonksiyonel kodlara dağıtılmaktadır.

Sonuç olarak veri derleyiciler tarafından manuel işlem yapılması ihtiyacını ortadan kaldırmak amacıyla, bilişim sistemindeki söz konusu kayıtlardaki fonksiyonel kod eksikliklerin tamamlanması yönünde çalışmalar yapılmasının tabloların güvenilirliğini arttıracığı değerlendirilmektedir.

4.2.3. Borçlanma Senetlerinin Değerleme Yönteminde Alt Sektörler Arasında Farklılıklar Bulunması

Mali varlık ve yükümlülük kalemlerinde yer alan borçlanma senetlerinin, GFSM 2014'e göre piyasa değeri üzerinden hesaplanması gerekmektedir. Piyasa değeri; senetlerin nominal değerine, kur ve piyasa fiyatlarındaki değişimlerin eklenmesi neticesinde hesaplanmaktadır.

Ancak, borçlanma senetlerinin GFSM 2014’te yer alan bahse konu değerlendirme esasları ile ülkemizde uygulanan muhasebe sistemi uyumlu değildir. Nitekim Muhasebe Yönetmeliklerinde, kuponsuz borçlanma senetlerinin satış bedelleri yani ihraç fiyatları, kuponlu senetlerin ise nominal bedelleri ile ilgili hesaplara kaydedileceği belirtilmektedir.

Borçlanma senetleri verilerinin derlenmesine ilişkin uygulamada ise GFSM 2014’ün öngördüğü değerlendirme yönteminden farklı olarak karma bir yöntemle; merkezi yönetimde Hazine ve Maliye Bakanlığına, sosyal güvenlik kurumlarında ise İşsizlik Sigortası Fonuna ait borçlanma senetleri Bakanlık ilgili birimlerinden alınan ek bilgiler dâhilinde piyasa değeri üzerinden tablolara yansıtılırken, mahalli idarelerin mali varlıklarında yer alan senetler muhasebede kayıtlı değerleri ile yansıtılmaktadır.

Dolayısıyla genel yönetim sektörü tablolarında farklı değerlendirme yöntemleri esas alınarak hesaplanan borçlanma senetleri toplamının esas alınması, Mali Durum Tablosunda toplam mali varlık rakamının yorumlanmasını güçleştirmektedir.

Önceki yıllar Mali İstatistik Değerlendirme Raporlarında da yer verilen borçlanma senetlerinin değerlendirme yöntemiyle ilgili tutarsızlığın 2020 yılında da devam ettiği görülmektedir.

Dolayısıyla, mali varlık ve yükümlülük verilerinin merkezi yönetim haricindeki diğer alt sektörler için de GFSM 2014 ile uyumlu olacak şekilde piyasa değeri üzerinden hesaplanması konusunda Bakanlık ile diğer kamu idareleri arasında ortak bir çalışma yapılması önem arz etmektedir.

4.2.4. Konsolidasyon ve Eliminasyon İşlemlerine İlişkin Tespit ve Değerlendirmeler

Konsolidasyon, alt sektörleri veya kurumları tek bir birim olarak kabul edip bir araya getirerek mali tablo hazırlama yöntemidir. Konsolide mali tabloların düzenlenme amacı; bir kurumlar topluluğuna dâhil tüm birimlerin aktif, pasif, gelir ve giderlerini tek birime aitmiş gibi göstererek, topluluğun bir bütün olarak finansal durumu ve faaliyet sonuçları hakkında mali tablo kullanıcılarına bilgi vermektir. Konsolidasyon işlemi önce merkezi yönetim, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumları alt sektörleri düzeyinde, daha sonra da genel yönetim sektörü düzeyinde yapılmaktadır.

Bu kapsamda kurumların birbirleri arasındaki mali sonuç doğuran işlemlerinin konsolide mali tablolarda mükerrer olarak yer almasını önlemek için aşağıda belirtilen işlemler karşılıklı olarak elimine edilmektedir:

- Cari ve sermaye transferleri
- Faiz gelirleri/giderleri
- Vergi mükellefi sıfatıyla ödenen vergiler
- Mal ve hizmet alımı/satımı
- Mali olmayan varlıkların edinimi/elden çıkarılması
- Krediler, borçlanma senetleri ile diğer borç ve alacaklar
- Yatırılan sermayeler.

Konsolidasyon sonucunda ortaya çıkan mali tablolar, kamu idareleri arasındaki işlemlerden kaynaklanan karşılıklı gelir, gider, borç ve alacak doğuran işlemler elimine edildikten sonra ilgili alt sektörlerin ve genel yönetimin mali durumunu ve performansını göstermektedir.

Konsolidasyon ve eliminasyon sürecine ilişkin sorunlar, tespitler ve önerilerimiz aşağıda yer almaktadır.

4.2.4.1. Konsolidasyon ve Eliminasyon İşlemlerine İlişkin Sorun ve Tespitler

a) İdari kayıtlar arasında farklılıklar olması

Konsolidasyon ilkeleri gereği eliminasyonun, aynı işleme ilişkin birbiriyle uyumlu karşılıklı muhasebe kayıtları ve eşit tutarlar üzerinden gerçekleştirilmesi esastır. Bu esasın tam olarak hayata geçirilebilmesi ise kapsama dâhil kurumların karşılıklı mali sonuç doğuran her işlemi, işlemin mahiyetine uygun ve birbiriyle tutarlı olarak kayıt altına almasını gerektirmektedir.

Ancak, uygulamada bir kurumda borç veya gider olarak muhasebeleştirilen mali işlemin, işlemin tarafı olan karşı kurumun hesabında alacak veya gelir olarak görünmemesi ya da farklı tutarda görünmesi şeklinde tutarsızlıklar ortaya çıkabilmektedir. Bu durum genellikle hatalı kod kullanımı ile kurumlar arası kayıt zamanı ve tutar farklılıklarından kaynaklanmaktadır.

Bakanlık mali istatistik hazırlama sürecinde yukarıda ifade edilen tutarsızlıklarla karşılaştığında, kurumların kaydettiği tutarlar arasındaki farkı ilgili hesaplara eklemek ya da çıkarmak suretiyle, doğru olduğu değerlendirilen tutar üzerinden Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinde öngörülen istatistiksel yöntemleri uygulayarak eliminasyon yapmaktadır. Kurumlar arası tutarsız kayıtlar arttıkça düzeltme yapılması gereken tutarlar da artmaktadır.

Geçmiş yıllar Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporlarında da yer verilen bahse konu tutarların asgari düzeye indirilebilmesi için, Bakanlık tarafından Bütünleşik Kamu Mali Yönetim ve Muhasebe Bilişim Sisteminde (BKMYBS) genel bütçeli idarelerden hazine yardımı alan özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların gelir ve gider tahakkuk kayıtlarının karşılıklı olarak BKMYBS tarafından oluşturulması için çalışmalar yürütülmüştür. 2020 yılı sonu itibarıyla idari kayıtlar arasında farklılıkların azalmış olduğu görülmekle birlikte hazine yardımı kayıt farklılıkları tam anlamıyla düzeltilememiştir.

Konsolidasyon ve eliminasyon sürecinde ortaya çıkan tüm idari kayıt farklılıklarının genel yönetim düzeyinde en aza indirilebilmesi için tahakkuk esaslı muhasebe sisteminin tüm ilke ve kurallarıyla uygulanması ve bilişim sistemlerindeki hata önleyici kontrollerin yaygınlaştırılması önem arz etmektedir.

b) Kurumlar arasındaki karşılıklı mal ve hizmet alımlarının elimine edilmemesi

Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesinde belirtildiği üzere, genel yönetim sektörünü oluşturan alt sektörler ve alt sektörleri oluşturan birimler arasındaki karşılıklı mal ve hizmet alımlarının elimine edilmesi gerekmektedir.

Ancak, merkezi yönetim kapsamında Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Basın İlan Kurumu Genel Müdürlüğü, Kamu İhale Kurumu ve döner sermayeler gibi kurumların sektör içi mal ve hizmet alım satımları; mahalli idarelerde ise kapsam dâhilindeki kurumlarca il belediyelerine ödenen su bedelleri eliminasyona tabi tutulmamaktadır.

Hesap planlarında bu işlemlere ait detay kodlarda ilgili sektör ayrımı bulunmadığı ve genel yönetim sektörü kapsamındaki kurumların kullandıkları bilişim sistemlerinin tamamında karşı kurum bilgisi yer almadığı için mal ve hizmet alımlarına ait tutarlar doğrudan tespit ve elimine edilememektedir.

Bu kapsamda mal ve hizmet alımlarında elimine edilebilecek işlemlere ilişkin bir çalışma yapılarak eliminasyona tabi kodların belirlenmesi gerekmektedir. Ayrıca eliminasyon işlemlerinin yapılması sırasında BKMYBS’de yer alan ödeme yapılan karşı kurum bilgisinden faydalanılmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

c) Dönüşüm hesap planlarının konsolidasyona elverişli olmaması

Kurum mizanlarının konsolide edilebilmesi için hesap planlarının uyumlu olması gerekmekte olup, bütçe dışı kurumlar arasında yer alan döner sermayeler, bütçe dışı fonlar, sosyal tesisler ve TRT, TCDD gibi bütçe dışı kurumların hesap planları genel bütçe hesap planı ile uyumlu hale getirilmek amacıyla dönüştürülmektedir.

Dönüşüm çalışmaları incelendiğinde, bütçe dışı kurumların hesap planları genel bütçe, özel bütçe, mahalli idareler gibi diğer sektörlerle ilişkiyi ortaya koyacak alt kodlar bazında düzenlenmesine rağmen, dönüşüm sırasında bu detayları içeren hesapların ana hesap düzeyinde ele alındığı ve sektör itibarıyla detaylandırılmadığı görülmektedir. Bu durum, konsolidasyon çalışmaları sırasında gerek sektör içi gerekse sektörler arası mali işlemlerin tespit edilmesini güçleştirmekte, eliminasyona tabi kodların tespit edilememesi riskini doğurmakta ve Bakanlık tarafından kurum mizanları üzerinde ilave çalışma yapılmasını gerektirmektedir.

Dolayısıyla, bütçe dışı kurumlar dönüşüm hesap planlarının revize edilmesi ve konsolidasyona elverişli hale getirilmesi gerekmektedir.

4.2.4.2. Konsolidasyon ve Eliminasyon İşlemlerine İlişkin Öneriler

Söz konusu eliminasyon sorunlarının giderilmesi ve bu hataların gelecekte tekrar ortaya çıkmasının önlenmesi amacıyla yönelik öneriler aşağıda özetlenmiştir:

- Mal ve hizmet alımlarında elimine edilebilecek işlemlere ilişkin ayrı bir çalışma yapılarak eliminasyona tabi kodların belirlenmesi,
- BKMYBS’ye dahil kurumlar açısından ödeme yapılan karşı kurum bilgisi sistemde yer aldığından bu bilginin eliminasyon işlemlerinde kullanılması,
- Genel yönetim sektörü içindeki kurumların karşılıklı işlemlerine ilişkin eliminasyon matrislerinin düzenli olarak güncellenmesi,
- Kurumların karşılıklı işlemlerinin doğru tutarlar üzerinden kaydedilmesi amacıyla muhasebe bilişim sisteminin geliştirilmesi ve kurumların bu konudaki farkındalıklarının artırılması,

- Bütçe dışı kurumların hesap planlarının konsolidasyon çalışmaları için daha elverişli hale getirilmesine yönelik olarak, hesap planı dönüşümlerinin revize edilmesi.

Eliminasyon sorunlarının düzeltilmesine ilişkin bilişim sistemi kontrollerinin oluşturulması, eliminasyonun ve dolayısıyla konsolidasyonun sistem üzerinden ve daha güvenilir yapılmasına imkan sağlarken bireysel ve konsolide mali tabloların doğruluk ve güvenilirliğini de arttıracaktır.

4.3. ÖNCEDEN BELİRLENMİŞ STANDARTLARA UYGUNLUK BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME

Mali istatistikler açısından raporlama çerçevesi Mali İstatistik Yönetmeliğidir. Söz konusu Yönetmelik; mali istatistiklerin hazırlanmasında uluslararası standart olarak GFSM 2014'ü esas almış olup, bu standart tahakkuk esaslı muhasebe ve raporlama esasını benimsemiştir.

Mali istatistikler, ulusal mevzuat hükümleri çerçevesinde hazırlanan bireysel mali tabloların, raporlama çerçevesi ve dolayısıyla uluslararası standart olarak kabul edilen GFS metodolojisi ile uyumlu hale getirilmesi suretiyle oluşturulmaktadır. Mali istatistiklerin metodolojik temelinin önceden belirlenmiş ve uluslararası kabul görmüş standartlara uygunluğundan söz edebilmek için bu uyumlaştırmaların Yönetmelik ve GFSM 2014'te yer verilen temel ilkeler çerçevesinde yapılması gerekmektedir.

Bakanlık tarafından istatistiki yöntemler uygulanarak hazırlanan ve yayımlanan tabloların GFSM 2014'e uygunluğuna ilişkin değerlendirmelere Raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir. Söz konusu tespitlere ilaveten önem arz ettiği değerlendirilen hususlar aşağıda yer almaktadır:

GFSM 2014'te, kamu garantili borçların; borçlanma aracı türü, vade bilgisi ve nominal değeri içerecek şekilde gösterilmesinin uygun olacağı ifade edilmektedir. Ancak, mali durum tablosunun açıklayıcı notlar bölümünde yer alan kamu garantili borçlar kalemi, öngörülen detay bilgileri içermemektedir. Bununla birlikte açıklanan tutara dâhil edilen işlemlerin türü ile hariç tutulan kalemlerle ilgili metodolojik bilgilere de tablo dipnotlarında yer verilmemiştir. Mali durum tablosunun tablo kullanıcılarına detaylı bilgi verecek şekilde geliştirilmesi, GFSM 2014 ve uluslararası standartlara uyum noktasında önem arz etmektedir.

Bir diğer husus; GFSM 2014'te ekonomik değer yaratan tüm işlemlerin piyasa fiyatı üzerinden değerlendirilmesi gerektiği temel prensip olarak benimsenmekle birlikte, uygulamada bu işlemler ulusal muhasebe standartlarına göre farklı değerlendirme yöntemlerine tabi tutulabilmektedir. Bu gibi durumlarda varlıkların ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinin, piyasa değerine mümkün olduğunca yaklaştırılması gerekmektedir. Ancak mali ve mali olmayan varlıklar ile yükümlülükler, uygulamada değerlemeye tabi tutulmadığından Bakanlıkça bunların piyasa değerleri tam olarak tespit edilememektedir. Söz konusu varlık ve yükümlülüklerin piyasa değerine yakınsayacak biçimde değerlendirilmesi yönünde ilave çalışmalar yapılması, mali istatistik tablolarının uluslararası standartlara uygunluğuna katkı sunacaktır.

Mali İstatistik Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesini müteakiben hazırlanan Genel Yönetim Sektörü Mali İstatistikleri Kılavuzunun amacı ise, Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan ve yayımlanan genel yönetim sektörü mali istatistik tablolarını detaylı şekilde açıklamak ve kullanıcıların bu tablolar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmalarına yardımcı olmaktır.

5. DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Devletin faaliyetlerinin ekonomi üzerindeki etkisinin ölçülmesi ve genel yönetimin performansının analiz edilmesini amaçlayan mali istatistikler, aynı zamanda kamuoyunun, genel yönetim sektörünün varlık, yükümlülük, gelir ve giderleri hakkında bilgilendirilmesini de sağlamaktadır.

2020 Yılı Genel Yönetim Mali İstatistikleri hazırlanma, yayımlanma, doğruluk, güvenilirlik ve önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından değerlendirilmiş, Raporun ilgili bölümünde belirtilen tespitler dışında;

- Hazırlanma ve yayımlanma bakımından, mali istatistik tablolarının mevzuatta öngörülen takvime uygun olarak yayımlandığı ve GFSM 2014'ün öngördüğü usule uygun olarak hazırlandığı,
- Doğruluk ve güvenilirlik bakımından, mali istatistik tablolarının doğru ve güvenilir bilgi içerdiği,
- Önceden belirlenmiş standartlara uygunluk bakımından, mali istatistik tablolarının Yönetmelik, GFSM 2014 ve uluslararası standartlarla uyumlu olduğu, değerlendirilmiştir.

Veri derleyiciler tarafından yapılan çalışmalar neticesinde mali istatistiklerin kalitesi yıllar itibarıyla iyileştirilmiştir. Bununla birlikte, yapılacak analizlerin ve sonraki dönemlere ilişkin stratejilerin güvenilir olmasını sağlamak ve tablo kullanıcılarına daha sağlıklı bilgi sunulmasını teminen;

- Genel yönetim sektörü kapsamının belirlenmesi sırasında Raporun ilgili bölümünde belirtilen kurumlara ilişkin ayrıntılı çalışma yapılması,
- Mali istatistik tablolarıyla beraber yayımlanan ve açıklık ilkesi bakımından önem arz eden açıklayıcı notlar, metaveri ve dipnotlardaki eksikliklerin giderilerek, kamuoyuna veri derleme şekli, değerlendirme yöntemlerindeki farklılıklar ve kullanılan istatistiksel yöntemler hakkında ayrıntılı bilgi verilmesi,

- Muhasebe hesap kodlarının GFS kodlarına dönüştürülmesi sırasında sektörler itibarıyla ortaya çıkan tutarsızlıkların ve hatalı kodlamaların gözden geçirilerek düzeltilmesi,
 - Mali istatistik tablolarındaki yatay ve dikey eşitlikler ile dengeleri bozan farkın büyüklüğü, tablolara esas verilerin kalitesi ve tutarlılığı açısından önem arz ettiğinden, anılan farkın ortaya çıkma nedenlerinin araştırılması ve gerekli önlemlerin alınmasında Bakanlığın diğer kurumlara yol gösterici olması,
 - Tablolar oluşturulurken uygulanan istatistiki yöntemlerin çerçevesi, parasal uygulama limitleri, teyit edici belgeleri gibi temel ilkelerin ulusal düzenlemelerde ayrıntılı olarak belirlenmesi,
 - Bireysel mali tabloların doğru ve güvenilir veri üretmesini sağlamak üzere kapsam dâhilindeki kurumlar tarafından kullanılan muhasebe ve iç kontrol sistemlerinin etkinliğinin artırılması,
 - Konsolide tabloların oluşturulması sürecinde eliminasyon hatalarının giderilmesi ve tekrerrünün önüne geçilmesini teminen, genel yönetim sektörü içindeki kurumların karşılıklı işlemlerinin doğru tutarlar üzerinden kaydedilmesi amacıyla muhasebe bilişim sisteminin geliştirilmesi ve kurumların farkındalıklarının arttırılması,
 - Yönetmelik'te öngörülen Sayıştaya bildirim mekanizmasının, zamanında ve Sayıştay tarafından daha sağlıklı bir değerlendirme yapılmasına imkân tanıyacak şekilde işletilmesi,
 - Mali durum tablosunun tablo kullanıcılarına detaylı bilgi verecek şekilde geliştirilmesi,
 - GFSM 2014'ün ekonomik değer yaratan tüm işlemlerin piyasa fiyatı üzerinden değerlendirilmesi temel prensibine uygun olarak, varlık ve yükümlülüklerin piyasa değerine göre değerlendirilmesi yönünde ilave çalışmalar yapılması,
- gerektiği değerlendirilmektedir.

6. EKLER-2020 YILI GENEL YÖNETİM MALİ İSTATİSTİK TABLO SETİ

EK 1: FAALİYET TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ			
2020 YILI			
FAALİYET TABLOSU			
Bin TL			
	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
ÖZ KAYNAKLARI ETKİLEYEN İŞLEMLER			
A - Gelirler	1.192.815.334,3	1.375.145.524,3	1.590.731.961,7
Vergi Gelirleri	663.136.429,3	728.408.627,1	907.997.128,9
Sosyal Güvenlik Prim Gelirleri	286.479.888,0	323.837.630,6	354.824.847,8
Hibeler	2.450.994,9	4.962.222,8	3.677.625,5
Diğer Gelirler	240.748.022,0	317.937.043,7	324.232.359,5
B - Giderler	1.283.111.938,1	1.561.316.258,9	1.739.914.162,1
Personel Giderleri	299.762.434,4	374.209.411,9	435.127.856,1
Mal ve Hizmet Giderleri	183.188.486,5	201.617.462,9	220.040.321,8
Amortisman Giderleri	145.867.782,9	202.400.989,9	117.550.734,4
Faiz Giderleri	112.809.206,5	112.972.773,3	161.762.850,4
Sübvansiyon Giderleri	63.639.000,7	72.792.106,6	113.566.164,4
Hibeler	3.736.691,9	4.914.733,4	6.337.467,9
Sosyal Yardımlar	434.541.842,3	544.820.313,1	638.376.582,2
Diğer Harcamalar	39.566.492,8	47.588.467,8	47.152.184,7
Brüt Faaliyet Dengesi (A-B + Amortisman Giderleri)	55.571.179,1	16.230.255,3	-31.631.465,9
Net Faaliyet Dengesi (A-B)	-90.296.603,9	-186.170.734,6	-149.182.200,4
MALİ OLMAYAN VARLIK İŞLEMLERİ			
C. Net Mali Olmayan Varlık Edinimi	4.476.478,7	-59.898.103,9	65.006.821,0
Duran Varlıklar	9.376.122,1	-74.255.763,1	66.299.723,0
Stoklar	1.931.087,2	2.686.433,3	7.573.907,0
Menkul Varlıklar	-4.119,0	-49.435,0	-1.423,7
Üretilmeyen Varlık Edinimleri	-6.826.611,6	11.720.660,9	-8.865.385,3
D. Harcamalar (B+C)	1.287.588.416,9	1.501.418.155,0	1.804.920.983,1
E. Net Borçlanma/Borç Verme Gereği (A-D)	-94.773.082,6	-126.272.630,7	-214.189.021,4
MALİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜK İŞLEMLERİ (FİNANSMAN)			
F. Net Mali Varlık Edinimi	38.832.363,4	98.885.215,3	242.443.372,0
Yerleşik	36.831.104,1	97.474.235,6	240.743.856,7
Yerleşik Olmayan	2.001.259,3	1.410.979,7	1.699.515,3
G. Net Yükümlülük Artışı	133.898.004,1	225.365.057,6	456.733.960,5
Yerleşik	122.710.173,1	192.777.893,2	422.370.425,9
Yerleşik Olmayan	11.187.831,0	32.587.164,4	34.363.534,6

Açıklayıcı Notlar			
Amortisman Harici Giderler	1.137.244.155,2	1.358.915.269,0	1.622.363.427,7
Mali Olmayan Brüt Yatırımlar	150.344.261,7	142.502.886,0	182.557.555,4
Nakit Stokundaki Net Değişim	-23.008.365,8	35.608.505,5	122.445.843,4
Faiz Dışı Net Borç Verme/ Net Borçlanma	18.036.123,9	-13.299.857,4	-52.426.170,9
Ulusal Tanıma Göre Devlet Dengesi	-104.158.073,0	-136.459.731,0	-142.064.720,0

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- 24.02.2018 tarihli ve 30342 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 11 inci maddesinin 6'ncı fıkrasına istinaden Net Borçlanma / Borç Verme Gereğinin, mali varlık ve yükümlülüklerin net değişimleri arasındaki farka eşit olması esastır. Eşit olmaması durumunda aradaki fark, tablo dipnotlarında açıklanır. Bu fark 2020 yılında -101.567,2 bin TL'dir.

4- Ulusal Tanıma Göre Devlet Dengesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 2'nci maddesi kapsamında hazırlanan Genel Yönetim Bütçe Dengesini ifade etmektedir.

5- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

6-2020 yılında Vergi gelirleri kaleminde 3194 sayılı Kanunun Geçici 16'ncı maddesi kapsamında tahsil edilen yapı kayıt belgesi gelirlerine ilişkin tahakkuklar ödeme aşamasında tekemmül ettiğinden Ocak ayında 93.169,9 bin TL, Şubat ayında 77.336,6 bin TL, Mart ayında 50.531,2 bin TL, Nisan ayında 9.781,5 bin TL, Mayıs ayında 50.374,1 bin TL, Haziran ayında 67.335,9 bin TL, Temmuz ayında 55.220,3 bin TL, Ağustos ayında 70.792,3 bin TL, Eylül ayında 93.237,6 bin TL, Ekim ayında 71.973,3 bin TL, Kasım ayında 63.604,1 bin TL, Aralık ayında 88.250,2 bin TL tutarında tahsilat rakamı yer almaktadır.

7- 2020 yılında kamu Özel İş Birliği kayıtlarına ilişkin IPSAS 32 Hizmet İmtiyaz Sözleşmeleri Standardına uygun idari kayıtların Gelirler kaleminde gümrük kapıları ve yat limanlarına ilişkin Şubat ayında 21.650,6 bin TL, Mart ayında 10.825,3 bin TL, Nisan ayında 10.825,3 bin TL, Mayıs ayında 10.825,3 bin TL, Haziran ayında 2.441,3 bin TL, Temmuz ayında 20.168,9 bin TL, Ağustos ayında 13.435,9 bin TL, Eylül ayında 13.266,6 bin TL, Ekim ayında 13.266,6 bin TL, Kasım ayında 13.266,6 bin TL, Aralık ayında 19.656,6 bin TL'lik tutar GFSM 2014'ün A4.58 - A4.65 arasındaki paragraflar uyarınca risk ve getiri yaklaşımı dikkate alınarak mali istatistik tablolarında yer almayıp burada açıklanmıştır.

8- 2020 yılında kamu Özel İş Birliği kayıtlarına ilişkin IPSAS 32 Hizmet İmtiyaz Sözleşmeleri Standardına uygun idari kayıtların Yükümlülükler kaleminde gümrük kapıları ve yat limanlarına ilişkin Şubat ayında 21.650,6 bin TL, Mart ayında 10.825,3 bin TL, Nisan ayında 10.825,3 bin TL, Mayıs ayında 10.825,3 bin TL, Haziran ayında 391.890,8 bin TL, Temmuz ayında 20.168,9 bin TL, Ağustos ayında 13.435,9 bin TL, Eylül ayında 13.266,6 bin TL, Ekim ayında 13.266,6 bin TL, Kasım ayında 13.266,6 bin TL, Aralık ayında 19.656,6 bin TL'lik tutar GFSM 2014'ün A4.58 - A4.65 arasındaki paragraflar uyarınca risk ve getiri yaklaşımı dikkate alınarak mali istatistik tablolarında yer almayıp burada açıklanmıştır.

9- 2020 yılında kamu Özel İş Birliği kayıtlarına ilişkin IPSAS 32 Hizmet İmtiyaz Sözleşmeleri Standardına uygun idari kayıtların Varlıklar kaleminde gümrük kapıları ve yat limanlarına ilişkin Haziran ayında 394.332,2 bin TL'lik tutar GFSM 2014'ün A4.58 - A4.65 arasındaki paragraflar uyarınca risk ve getiri yaklaşımı dikkate alınarak mali istatistik tablolarında yer almayıp burada açıklanmıştır.

EK 2: NAKİT KAYNAK VE KULLANIMLARI TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ			
2020 YILI			
NAKİT KAYNAK VE KULLANIMLARI TABLOSU			
Bin TL			
	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
FAALİYETLERDEN SAĞLANAN NAKİT AKIŞLARI			
A. Gelir Nakit Hareketleri	1.160.251.371,2	1.344.107.444,0	1.544.395.596,1
Vergi Gelirleri	657.103.047,5	725.848.666,0	882.971.897,1
Sosyal Güvenlik Prim Gelirleri	275.563.286,9	311.221.115,1	340.648.695,7
Hibeler	4.119.882,8	3.896.041,9	10.857.205,5
Diğer Gelirler	223.465.154,0	303.141.621,0	309.917.797,9
B. Gider Nakit Hareketleri	1.054.237.367,8	1.284.241.591,6	1.515.932.678,8
Personel Giderleri	288.212.632,4	362.545.828,6	418.183.158,1
Mal ve Hizmet Giderleri	157.653.900,6	163.649.054,7	183.302.420,7
Faiz Giderleri	67.752.926,8	92.649.955,3	108.867.452,4
Sübvansiyon Giderleri	59.098.727,9	72.063.715,9	112.628.849,3
Hibeler	4.410.143,4	3.613.746,1	9.838.272,5
Sosyal Yardımlar	439.698.638,9	542.191.549,5	643.210.829,3
Diğer Harcamalar	37.410.397,8	47.527.741,5	39.901.696,5
Faaliyetlerden Sağlanan Net Nakit Girişi (A –B)	106.014.003,4	59.865.852,4	28.462.917,4
MALİ OLMAYAN VARLIKLARDAKİ İŞLEMLERDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI			
C. Mali Olmayan Varlıklardaki Yatırımlardan Kaynaklanan Nakit Hareketi*	185.113.669,8	164.860.144,7	197.880.436,6
Duran Varlıklar	162.256.583,8	125.039.248,4	164.831.747,2
Stoklar	25.516.465,8	28.708.427,4	39.149.760,2
Menkul Varlıklar	-4.123,4	-49.435,0	-1.423,7
Üretilmeyen Varlık Edinimleri	-2.655.256,4	11.161.904,0	-6.099.647,0
Harcamalar Nakit Hareketleri (B+C)	1.239.351.037,6	1.449.101.736,3	1.713.813.115,3
D. Nakit Fazlası (+) / Nakit Açığı (-) (A–B–C)	-79.099.666,4	-104.994.292,4	-169.417.519,2
MALİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ İŞLEMLERDEN KAYNAKLANAN NAKİT AKIŞLARI (FİNANSMAN)			
E. Nakit Hariç Mali Varlıklardaki Net Alımlar	23.863.349,1	18.959.106,8	53.433.652,5
Yerleşik	22.107.193,0	17.628.770,6	51.332.920,7
Yerleşik Olmayan	1.756.156,1	1.330.336,2	2.100.731,8
F. Net Yükümlülük Edinimi	80.247.207,9	159.769.116,1	345.398.582,2
Yerleşik	69.615.732,5	127.541.892,5	315.825.679,8
Yerleşik Olmayan	10.631.475,4	32.227.223,6	29.572.902,4
G. Finansman Faaliyetlerinden Kaynaklanan Net Nakit Girişi (F–E)	56.383.858,7	140.810.009,3	291.964.929,8
H. Nakit Stokundaki Net Değişim (D+G)	-22.715.807,7	35.815.716,9	122.547.410,6

Açıklayıcı Notlar			
Ana (Temel) Net Borç Verme/ Net Borçlanma	-94.773.082,6	-126.272.630,7	-214.189.021,4
Ulusal Tanıma Göre Devlet Dengesi	-104.158.073,0	-136.459.731,0	-142.064.720,0

* Pozitif olması nakit çıkışı olduğu, negatif olması nakit girişi olduğu anlamına gelmektedir

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Ana (Temel) Net Borç Verme / Net Borçlanma kalemi Faaliyet Tablosunda yer alan Net Borçlanma/Borç Verme Gereği'ni ifade etmektedir.

4- Ulusal Tanıma Göre Devlet Dengesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 2 nci maddesi kapsamında hazırlanan Genel Yönetim Bütçe Dengesini ifade etmektedir.

5- 24.02.2018 tarihli ve 30342 sayılı Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 12 nci maddesinin 5 inci fıkrasına istinaden; Faaliyet Tablosunun açıklayıcı notlar kısmında yer alan "Nakit Stoğundaki Net Değişim" tutarı ile bu Tabloda yer alan "Nakit Stoğundaki Net Değişim" tutarının birbirine eşit olması gerekmektedir. Eşit olmaması durumunda aradaki fark, tablo dipnotlarında açıklanır. Bu fark 2020 yılında 101.567,2 bin TL'dir.

6- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

7- Genel Yönetim Sektörünü oluşturan alt sektörlerle ait detay bilgiler ilgili alt sektörlerin tablo dipnotlarında yer almaktadır.

EK 3: STOK DURUMU VE AKIŞ TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ
2020 YILI
STOK DURUMU VE AKIŞ TABLOSU

Bin TL

	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
MALİ OLMAYAN VARLIKLAR			
A. Açılış Bilançosu	4.075.488.960,8	4.360.117.128,1	4.314.927.763,8
B. İşlemler (Net)	4.476.478,7	-59.898.103,9	65.006.821,0
C. Toplam Diğer Ekonomik Akışlar	280.151.688,6	14.708.739,6	-6.358.627,3
D. Kapanış Bilançosu	4.360.117.128,1	4.314.927.763,8	4.373.575.957,5
MALİ VARLIKLAR			
E. Açılış Bilançosu	460.281.940,9	522.251.392,1	644.142.450,6
F. İşlemler (Net)	38.832.363,4	98.885.215,3	242.443.372,0
G. Toplam Diğer Ekonomik Akışlar	23.137.087,7	23.005.843,1	35.801.588,6
H. Kapanış Bilançosu	522.251.392,1	644.142.450,6	922.387.411,2
YÜKÜMLÜLÜKLER			
I. Açılış Bilançosu	1.022.564.057,8	1.223.982.982,2	1.606.356.334,3
İ. İşlemler (Net)	133.898.004,1	225.365.057,6	456.733.960,5
J. Toplam Diğer Ekonomik Akışlar	67.520.920,2	157.008.294,5	210.380.625,2
K. Kapanış Bilançosu	1.223.982.982,2	1.606.356.334,3	2.273.470.920,0

Açıklayıcı Notlar			
NET FİNANSAL DENGE			
L. Açılış Bilançosu	-562.282.116,8	-701.731.590,1	-962.213.883,7
M. İşlemler (Net)	-95.065.640,7	-126.479.842,3	-214.290.588,6
N. Toplam Diğer Ekonomik Akışlar	-44.383.832,5	-134.002.451,4	-174.579.036,6
O. Kapanış Bilançosu	-701.731.590,1	-962.213.883,7	-1.351.083.508,8
BORÇ YÜKÜMLÜLÜKLERİ			
P. Açılış Bilançosu	906.274.396,6	1.090.824.261,3	1.448.574.931,9
R. İşlemler (Net)	115.999.240,4	204.570.302,3	414.694.321,5
S. Toplam Diğer Ekonomik Akışlar	68.550.624,3	153.180.368,2	209.529.064,4
T. Kapanış Bilançosu	1.090.824.261,3	1.448.574.931,9	2.072.798.317,6

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

EK 4: ÖZ KAYNAKLARDAKİ TOPLAM DEĞİŞİMLER TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ			
2020 YILI			
ÖZ KAYNAKLARDAKİ TOPLAM DEĞİŞİMLER TABLOSU			
Bin TL			
	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
I. DÖNEM BAŞI ÖZ KAYNAKLAR	3.513.206.844,0	3.658.385.538,1	3.352.713.880,1
Öz Kaynakları Etkileyen İşlemler			
A. Gelir	1.192.815.334,3	1.375.145.524,3	1.590.731.961,7
B. Gider	1.283.111.938,1	1.561.316.258,9	1.739.914.162,1
C. Net Faaliyet Dengesi (A-B)	-90.296.603,9	-186.170.734,6	-149.182.200,4
DİĞER EKONOMİK AKIŞLARDAN KAYNAKLANAN ÖZ KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİMLER			
1. Mali Olmayan Varlıklar	280.151.688,6	14.708.739,6	-6.358.627,3
Elde Tutma Kazançları	26.982,9	44.395,4	245.794,1
Mali Olmayan Varlıkların Değerindeki Diğer Değişimler	280.124.705,6	14.664.344,2	-6.604.421,4
2. Mali Varlıklar	23.137.087,7	23.005.843,1	35.801.588,6
Elde Tutma Kazançları	21.808.150,8	21.933.491,4	38.182.740,9
Mali Varlıkların Değerindeki Diğer Değişimler	1.328.936,9	1.072.351,7	-2.381.152,3
3. Yükümlülükler	67.520.920,2	157.008.294,5	210.380.625,2
Elde Tutma Kazançları	68.166.230,4	148.978.070,6	209.013.281,0
Yükümlülüklerin Değerindeki Diğer Değişimler	-645.310,2	8.030.223,9	1.367.344,3
D. Diğer Toplam Ekonomik Akışlar (1+2-3)*	235.767.856,1	-119.293.711,8	-180.937.663,9
E. Öz Kaynaklardaki Toplam Değişimler (C+D)	145.471.252,2	-305.464.446,4	-330.119.864,3
II. DÖNEM SONU ÖZ KAYNAKLAR **	3.658.385.538,1	3.352.713.880,1	3.022.492.448,5

* Bu satırda yer alan tutarlar; Varlık ve Yükümlülüklerdeki Toplam Diğer Ekonomik Akışlar Tablosunun "Diğer Ekonomik Akışlardan Kaynaklanan Öz Kaynak Değişimleri" satırındaki tutarlar ile aynı olmalıdır.

** Mali Durum Tablosunun Öz kaynaklar satırındaki rakamla aynı olmalıdır.

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- 24.02.2018 tarihli ve 30342 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Mali İstatistik Yönetmeliği'nin 14 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasına istinaden öz kaynakların dönem başındaki tutarı ile dönem içerisindeki öz kaynakları etkileyen akımların toplamının dönem sonu öz kaynak tutarına eşit olmaması halinde, aradaki fark tablo dipnotlarında açıklanır. Söz konusu fark 2020 yılında 101.567,2 bin TL'dir.

3- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

EK 5: GELİR TABLOSU

2020 YILI			
GELİR TABLOSU			
Bin TL			
	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
GELİR	1.192.815.334,3	1.375.145.524,3	1.590.731.961,7
Vergi Gelirleri	663.136.429,3	728.408.627,1	907.997.128,9
Gelir, Karlar ve Sermaye Kazançları Üzerinden Vergiler	221.971.450,9	247.412.242,6	279.587.006,5
Gelir Vergisi	139.601.641,1	161.760.869,7	162.522.704,9
Kurumlar Vergisi	82.369.809,8	85.651.372,9	117.064.301,6
Gelir, Kar ve Sermaye Kazançlarından Alınan Diğer Vergiler	0,0	0,0	0,0
İstihdam Vergileri	0,0	0,0	0,0
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	9.624.590,5	10.786.224,1	12.504.971,3
Taşınmaz Mallar Üzerinden Alınan Sürekli Vergiler	8.702.880,2	9.682.699,8	11.206.799,4
Net Servet Üzerinden Alınan Sürekli Vergiler	0,0	0,0	0,0
Veraset ve İntikal Vergileri	921.212,7	1.103.521,6	1.298.102,9
Servet Vergisi	0,0	0,0	0,0
Malvarlığı Üzerinden Alınan Diğer Sürekli Vergiler	497,6	2,7	69,0
Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Vergiler	396.581.022,9	431.406.396,8	566.642.562,9
Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Genel Vergiler	179.633.474,9	183.724.726,4	236.279.452,3
Katma Değer Vergileri	178.221.913,6	182.006.282,0	233.999.210,8
Satış Vergileri	295.115,1	377.593,6	436.644,0
Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Muamele Vergileri ve Diğer Genel Vergiler	1.116.446,3	1.340.850,9	1.843.597,5
Finansal İşlemler ile Sermaye İşlemleri Üzerinden Alınan Vergiler	0,0	0,0	0,0
Tüketim Vergileri	135.937.017,0	151.126.234,1	210.681.701,9
Mali Tekellerin Karları	2.000.431,3	3.498.350,3	8.945.023,5
Belirli Hizmetler Üzerinden Alınan Vergiler	32.997.261,3	40.316.811,2	45.764.832,7
Malların Kullanımı ve Kullanım İzinleri Üzerinden Alınan Vergiler	46.012.838,4	52.740.274,8	64.971.552,5
Motorlu Taşıtlar Vergisi	12.844.409,0	14.503.205,1	15.982.711,9
Diğerleri	33.168.429,4	38.237.069,7	48.988.840,6
Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Diğer Vergiler	0,0	0,0	0,0
Uluslararası Ticaret ve İşlemlerden Alınan Vergiler	16.663.238,5	18.309.746,8	26.811.574,6
Gümrük Vergileri ve Diğer İthalat Vergileri	16.663.238,5	18.309.746,8	26.811.574,6
İhracat Üzerinden Alınan Vergiler	0,0	0,0	0,0
İhracat veya İthalat Tekelleri Karları	0,0	0,0	0,0
Kambiyo Karları	0,0	0,0	0,0
Kambiyo Vergileri	0,0	0,0	0,0
Uluslararası Ticaret ve İşlemlerden Alınan Diğer Vergiler	0,0	0,0	0,0
Diğer Vergiler	18.296.126,6	20.494.016,8	22.451.013,5
Sosyal Güvenlik Prim Gelirleri	286.479.888,0	323.837.630,6	354.824.847,8

Sosyal Güvenlik Prim Gelirleri	273.969.378,3	308.210.028,1	336.995.537,4
Çalışan Katkıları	106.376.804,5	116.112.330,1	127.671.400,5
İşveren Katkıları	151.643.829,9	177.741.986,9	193.434.430,8
Serbest Meslek Sahibi ve İşsizlerin Katkıları	15.948.743,9	14.355.711,1	15.889.706,1
Tahsis Edilemeyen Katkılar	0,0	0,0	0,0
Diğer Sosyal Güvenlik Katkıları	12.510.509,7	15.627.602,5	17.829.310,4
Çalışan Katkıları	0,0	0,0	0,0
İşveren Katkıları	0,0	0,0	0,0
Ek Katkılar	12.510.509,7	15.627.602,5	17.829.310,4
Hibeler	2.450.994,9	4.962.222,8	3.677.625,5
Yabancı Devletlerden	0,0	0,0	0,0
Cari	0,0	0,0	0,0
Sermaye	0,0	0,0	0,0
Uluslararası Kuruluşlardan	2.450.994,9	4.962.222,8	3.677.625,5
Cari	2.295.468,7	4.876.082,3	3.580.011,2
Sermaye	155.526,2	86.140,5	97.614,2
Diğer Genel Yönetim Birimlerinden	0,0	0,0	0,0
Cari	0,0	0,0	0,0
Sermaye	0,0	0,0	0,0
Diğer Gelirler	240.748.022,0	317.937.043,7	324.232.359,5
Mülkiyet Gelirleri	47.146.085,5	113.725.636,8	91.307.748,4
Faizler	16.909.550,9	18.230.369,6	28.045.417,9
Yerleşik Olmayanlardan	0,0	0,0	0,0
Genel Yönetim Hariç Yerleşik Olanlardan	16.909.550,9	18.230.369,6	28.045.417,9
Diğer Genel Yönetim Birimlerinden	0,0	0,0	0,0
Kar Payları	22.243.940,0	86.407.685,8	52.962.996,7
Şirket Benzeri Kuruluşların Gelirinden Aktarmalar	0,0	0,0	0,0
Yatırım Gelirlerinden Mülkiyet Geliri Payı	0,0	0,0	0,0
Kira Gelirleri	7.992.594,7	9.087.581,4	10.299.333,8
Doğrudan Yabancı Yatırımdan Yeniden Yatırılmış			
Kazançlar	0,0	0,0	0,0
Mal ve Hizmet Satışlarından Gelirler	111.153.660,3	122.772.465,8	138.774.807,5
Piyasaya Mal ve Hizmet Satışlarından Gelirler	7.898.828,0	8.314.671,7	7.346.132,7
İdari Harçlar	4.790.126,0	6.172.025,6	6.486.855,5
Piyasa Dışı Kuruluşların Arızı Satışlarından Gelirler	98.464.706,3	108.285.768,5	124.941.819,3
Arızı Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	0,0	0,0	0,0
Para Cezaları ve Tazminatlar	19.272.093,5	25.965.358,8	36.564.101,3
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Transferler	63.176.182,7	55.473.582,3	57.585.702,3
Cari	59.140.128,5	51.252.350,7	51.195.465,4
Sübvansiyonlar	0,0	0,0	0,0
Diğer	59.140.128,5	51.252.350,7	51.195.465,4
Sermaye	4.036.054,2	4.221.231,6	6.390.236,9
Primler, Ücretler İle Hayat Dışı Sigortalar ve Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden Alınan Ücretler	0,0	0,0	0,0
Primler ve Cari Ücretler	0,0	0,0	0,0
Primler	0,0	0,0	0,0

Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden Alınan Ücretler	0,0	0,0	0,0
Cari Ücretler	0,0	0,0	0,0
Sermaye Niteliğinde Ücretler	0,0	0,0	0,0

Açıklayıcı Notlar			
Nakdi / Aynı Hibelerin Paylaşımı			
Nakdi Hibeler	2.450.994,9	4.962.222,8	5.055.402,3
Aynı Hibeler	0,0	0,0	0,0
Ulusal Hesaplar Sistemi Birleşimleri (SNA)			
Sosyal Faydalar	-	-	-
Mali Olmayan Piyasa Çıktısı Hariç Çıktı	-	-	-
Piyasa Çıktısı	-	-	-
Nihai Çıktı	-	-	-
Diğer Piyasa Dışı Çıktılar İçin Ödemeler	-	-	-
Faizler	-	-	-
Alt Sektörler Arası Faiz			
Merkezi Yönetim Bütçe İçinden	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetim Bütçe Dışından	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetimden	0,0	0,0	0,0
Sosyal Güvenlik Fonundan	0,0	0,0	0,0
Mahalli İdarelerden	0,0	0,0	0,0
Alt Sektörler Arası Hibeler			
Merkezi Yönetim Bütçe İçinden	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetim Bütçe Dışından	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetimden	0,0	0,0	0,0
Sosyal Güvenlik Fonundan	0,0	0,0	0,0
Mahalli İdarelerden	0,0	0,0	0,0

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verilerdir.

4- Genel Yönetim Sektörünü oluşturan alt sektörler için detay bilgiler ilgili alt sektörlerin tablo dipnotlarında yer almaktadır.

5- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

EK 6: GİDER TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ			
2020 YILI			
GİDER TABLOSU			
Bin TL			
	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
GİDER	1.283.111.938,1	1.561.316.258,9	1.739.914.162,1
Personel Harcamaları	299.762.434,4	374.209.411,9	435.127.856,1
Maaş ve Ücretler	245.655.169,5	307.322.090,9	360.202.551,3
Sosyal Güvenlik Prim Giderleri	54.107.264,9	66.887.321,0	74.925.304,8
Fiili Sosyal Güvenlik Prim Giderleri	40.091.065,0	50.586.251,5	56.254.297,6
Ek Sosyal Güvenlik Prim Giderleri	14.016.199,9	16.301.069,5	18.671.007,2
Mal ve Hizmet Kullanım Giderleri	183.188.486,5	201.617.462,9	220.040.321,8
Amortisman Giderleri	145.867.782,9	202.400.989,9	117.550.734,4
Faiz Giderleri	112.809.206,5	112.972.773,3	161.762.850,4
Dış Borç Faiz Giderleri	21.285.269,9	26.987.103,4	34.412.283,0
Genel Yönetim Dışındaki Birimlere İç Borç Faiz Giderleri	91.523.936,7	85.985.670,0	127.350.567,4
Diğer Genel Yönetim Birimlerine İç Borç Faiz Giderleri	0,0	0,0	0,0
Sübvansiyonlar	63.639.000,7	72.792.106,6	113.566.164,4
Kamu Şirketlerine	10.104.536,0	11.847.072,3	15.695.905,5
Özel Teşebbüslere	53.534.464,7	60.945.034,2	97.870.258,9
Diğer Sektörlere	0,0	0,0	0,0
Hibeler	3.736.691,9	4.914.733,4	6.337.467,9
Yabancı Devletlere	936.642,1	1.202.797,3	2.264.016,4
Cari	730.496,4	977.709,2	1.466.442,6
Sermaye	206.145,6	225.088,2	797.573,8
Uluslararası Kuruluşlara	2.800.049,8	3.711.936,0	4.073.451,6
Cari	2.734.177,3	3.618.597,3	3.970.482,2
Sermaye	65.872,5	93.338,7	102.969,4
Diğer Genel Yönetim Birimlerine	0,0	0,0	0,0
Cari	0,0	0,0	0,0
Sermaye	0,0	0,0	0,0
Sosyal Yardımlar	434.541.842,3	544.820.313,1	638.376.582,2
Sosyal Güvenlik Yardımları	349.822.325,6	435.159.512,5	498.437.341,7
Sosyal Destek Yardımları	34.668.584,8	48.392.806,5	85.745.943,6
İşveren Sosyal Yardımları	50.050.932,0	61.267.994,1	54.193.297,0
Diğer Giderler	39.566.492,8	47.588.467,8	47.152.184,7
Faiz Dışındaki Malvarlığı Giderleri	0,0	0,0	0,0
Kar Payı	0,0	0,0	0,0
Şirket Benzeri Kuruluşların Gelirinden Aktarmalar	0,0	0,0	0,0
Yatırım Gelirlerinden Mülkiyet Geliri Payı	0,0	0,0	0,0
Ödemeleri	0,0	0,0	0,0
Kira Gider	0,0	0,0	0,0

Doğrudan Yabancı Yatırımdan Yeniden Yatırılmış Kazançlar Üzerinden Ödemeler	0,0	0,0	0,0
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Transferler	39.566.492,8	47.588.467,8	47.152.184,7
Cari	31.343.867,7	40.292.886,5	36.461.718,5
Sermaye	8.222.625,1	7.295.581,3	10.690.466,2
Primler, Ücretler ile Hayat Dışı Sigortalar ve Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden Ödenen Ücretler	0,0	0,0	0,0
Primler ve Cari Ücretler	0,0	0,0	0,0
Primler	0,0	0,0	0,0
Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden Ödenen Ücretler	0,0	0,0	0,0
Cari Ücretler	0,0	0,0	0,0
Sermaye Niteliğinde Ücretler	0,0	0,0	0,0

Açıklayıcı Notlar			
Nakdi / Aynı Sosyal Yardımlar			
Nakdi Sosyal Yardımlar	331.615.976,5	424.769.360,6	498.030.554,7
Aynı Sosyal Yardımlar	102.925.865,8	120.050.952,5	140.346.027,5
Ulusal Hesaplar Toplamları			
Personel Giderleri	-	-	-
Ara Tüketim	-	-	-
Amortisman Giderleri	-	-	-
Faiz	-	-	-
Aynı Sosyal Transferler Dışında Sosyal Faydalar- Piyasa Dışı Üretim	-	-	-
Aynı Sosyal Transferler Dışında Sosyal Faydalar Aynı Sosyal Transferler - Piyasa Koşullarında	-	-	-
Satın Alınan			
Net Hayat Dışı Sigorta Primleri	-	-	-
Alt Sektörler Arası Faiz			
Bütçe İçi Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Bütçe Dışı Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Sosyal Güvenlik Fonlarına	0,0	0,0	0,0
Mahalli İdarelere	0,0	0,0	0,0
Alt Sektörler Arası Hibeler			
Bütçe İçi Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Bütçe Dışı Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Merkezi Yönetime	0,0	0,0	0,0
Sosyal Güvenlik Fonlarına	0,0	0,0	0,0
Mahalli İdarelere	0,0	0,0	0,0

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

4- Genel Yönetim Sektörünü oluşturan alt sektörlerle ait detay bilgiler ilgili alt sektörlerin tablo dipnotlarında yer almaktadır.

5- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

EK 7: VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ İŞLEMLER TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ			
2020 YILI			
VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ İŞLEMLER TABLOSU			
Bin TL			
	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
ÖZ KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİM: İŞLEMLER*	-90.589.162,0	-186.377.946,2	-149.283.767,6
Net Mali Olmayan Varlık Edinimi	4.476.478,7	-59.898.103,9	65.006.821,0
Duran Varlıklar	9.376.122,1	-74.255.763,1	66.299.723,0
Bina ve Yapılar	-11.713.810,4	-97.210.599,6	40.226.690,5
Makine ve Teçhizat	21.224.718,2	23.059.349,9	26.140.023,1
Diğer Duran Varlıklar	-134.785,7	-104.513,4	-66.990,6
Silah Sistemleri	0,0	0,0	0,0
Stoklar	1.931.087,2	2.686.433,3	7.573.907,0
Kıymetli Varlıklar	-4.119,0	-49.435,0	-1.423,7
Üretilmeyen Varlıklar	-6.826.611,6	11.720.660,9	-8.865.385,3
Arazi	-6.890.746,0	11.829.838,0	-8.873.849,2
Yeraltı Kaynakları	0,0	0,0	0,0
Diğer Doğal Varlıklar	0,0	0,0	0,0
Maddi Olmayan Üretilmeyen Varlıklar	64.134,4	-109.177,1	8.463,9
Net Mali Varlık Edinimi	38.832.363,4	98.885.215,3	242.443.372,0
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	-23.008.365,8	35.608.505,5	122.445.843,4
Borçlanma Senetleri	13.393.727,7	23.027,2	-119.506,4
Krediler	6.926.673,0	31.369.115,9	44.484.366,4
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	7.398.925,7	13.980.262,3	11.156.214,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış	0,0	0,0	0,0
Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	34.121.402,9	17.904.304,4	64.476.454,5
Yerleşik	36.831.104,1	97.474.235,6	240.743.856,7
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	-23.426.862,3	35.274.324,0	122.657.337,7
Borçlanma Senetleri	13.393.727,7	23.027,2	-119.506,4
Krediler	6.527.228,5	30.860.500,2	43.139.015,3
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	6.042.214,0	13.158.541,9	10.400.833,3
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış	0,0	0,0	0,0
Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	34.294.796,3	18.157.842,4	64.666.176,8
Yerleşik Olmayan	2.001.259,3	1.410.979,7	1.699.515,3
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	418.496,5	334.181,5	-211.494,3
Borçlanma Senetleri	0,0	0,0	0,0

Krediler	399.444,5	508.615,7	1.345.351,1
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	1.356.711,7	821.720,5	755.380,7
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	-173.393,4	-253.538,0	-189.722,3
Net Yükümlülük Artışı	133.898.004,1	225.365.057,6	456.733.960,5
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	396.435,5	414.374,9	487.047,3
Borçlanma Senetleri	110.722.608,2	205.181.065,5	388.809.911,8
Krediler	5.276.632,2	-610.763,2	25.884.409,7
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	3.077.723,2	3.328.789,2	5.709.808,0
Hayati Olmayan Teknik Rezervler	0,0	0,0	0,0
Hayati Sigortalar ve Yıllık Haklar	0,0	0,0	0,0
Emeklilik Hakları	3.077.723,2	3.328.789,2	5.709.808,0
Emeklilik Yönetimi Üzerinden Emeklilik Fonu Talepleri	0,0	0,0	0,0
Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden Karşılıklar	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	1.774.162,1
Diğer Yükümlülük Hesapları	14.424.605,1	17.051.591,2	34.068.621,6
Yerleşik	122.710.173,1	192.777.893,2	422.370.425,9
Nakit ve Mevduatlar	396.435,5	414.374,9	487.047,3
Borçlanma Senetleri	96.954.041,7	167.012.732,7	355.820.356,6
Krediler	8.557.973,1	5.112.447,1	27.585.629,9
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	3.077.723,2	3.328.789,2	5.709.808,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	1.774.162,1
Diğer Yükümlülük Hesapları	13.723.999,6	16.909.549,3	30.993.422,0
Yerleşik Olmayan	11.187.831,0	32.587.164,4	34.363.534,6
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	0,0	0,0	0,0
Borçlanma Senetleri	13.768.566,5	38.168.332,8	32.989.555,2
Krediler	-3.281.340,9	-5.723.210,2	-1.701.220,2
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Yükümlülük Hesapları	700.605,4	142.041,8	3.075.199,6
Net Mali Değerde Değişiklik: İşlemler**	-95.065.640,7	-126.477.898,2	-214.290.588,6
Açıklayıcı Notlar			
Stoklar Hariç Mali Olmayan Varlık Edinimleri	236.381.400,7	454.704.205,3	459.295.319,1
Duran Varlıkların Edinimi	171.280.360,7	203.201.746,8	312.129.765,3
Kıymetli Varlıkların Edinimi	14.189,3	85.876,9	91.494,6

Üretilmeyen Varlıkların Edinimi	65.086.850,6	251.416.581,5	147.074.059,2
Stoklar Hariç Mali Olmayan Varlıkların Çıkışı	87.968.226,2	314.887.752,5	284.311.670,6
Duran Varlıkların Çıkışı	16.036.455,7	75.056.520,0	128.279.307,8
Kıymetli Varlıkların Çıkışı	18.308,3	135.312,0	92.918,4
Üretilmeyen Varlıkların Çıkışı	71.913.462,2	239.695.920,6	155.939.444,5
Amortisman Giderleri	145.867.782,9	202.400.989,9	117.550.734,4
Devletin Kendi Hesabına Sermaye Birikimi	-	-	-
Personel Giderleri	-	-	-
Mal ve Hizmet Giderleri	-	-	-
Amortisman Giderleri	-	-	-
Üretim Üzerindeki Diğer Vergiler - Üretimdeki Diğer Sübvansiyonlar	-	-	-
Mali Varlık ve Yükümlülüklerdeki Net İşlemler	-95.065.640,7	-126.479.842,3	-214.290.588,6
İşlemlere Ait Piyasa Değerinde Brüt Borçlar	133.898.004,1	225.365.057,6	454.959.798,5
İşlemlere Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri	130.820.281,0	222.036.268,4	449.249.990,4
(Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler, Diğer Yükümlülük Hesapları)			
İşlemlere Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri	116.395.675,9	204.984.677,2	415.181.368,8
(Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler)			
İşlemlere Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri	115.999.240,4	204.570.302,3	414.694.321,5
(Borçlanma Senetleri, Krediler)			

*Varlık ve yükümlülük işlemlerine bağlı olarak öz kaynaklardaki değişiklik.

**Mali varlık ve yükümlülük işlemlerine bağlı olarak net mali değerdeki değişiklik.

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

4- Genel Yönetim Sektörünü oluşturan alt sektörler için detay bilgiler ilgili alt sektörlerin tablo dipnotlarında yer almaktadır.

5- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

EK 8: VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ ELDE TUTMA KAZANÇ VE KAYIPLARI TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ 2020 YILI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ ELDE TUTMA KAZANÇ VE KAYIPLARI TABLOSU

Bin TL

	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
ÖZ KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİM: ELDE TUTMA KAZANÇ ve KAYIPLARI*	-46.331.096,7	-127.000.183,8	170.584.745,9
Mali Olmayan Varlıklar Üzerinden Kazanç ve Kayıplar	26.982,9	44.395,4	245.794,1
Duran Varlıklar	0,0	0,0	0,0
Stoklar	0,0	0,0	0,0
Kıymetli Varlıklar	26.982,9	44.395,4	245.794,1
Üretilmeyen Varlıklar	0,0	0,0	0,0
Mali Varlıklar Üzerinden Kazanç ve Kayıplar	21.808.150,8	21.933.491,4	38.182.740,9
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	10.118.076,3	4.093.337,5	17.441.393,7
Borçlanma Senetleri	-166,4	0,0	0,0
Krediler	8.759.882,6	4.456.145,7	17.772.171,2
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	-131.539,0	13.767.732,8	3.956.874,7
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	3.061.897,3	-383.724,6	-987.698,6
Yerleşik	14.447.551,0	17.174.776,6	27.671.807,4
Yerleşik Olmayan	7.360.599,8	4.758.714,8	10.510.933,5
Yükümlülükler Üzerinden Kazanç ve Kayıplar	68.166.230,4	148.978.070,6	209.013.281,0
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	0,0	0,0	0,0
Borçlanma Senetleri	30.882.990,5	133.053.876,2	162.346.211,2
Krediler	37.667.633,8	15.518.194,3	47.182.853,2
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	-41.515,1	-26.107,3	-38.236,6
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	-1.774.162,1
Diğer Yükümlülük Hesapları	-342.878,7	432.107,4	1.296.615,2
Yerleşik	-37.833.017,2	60.185.260,6	27.603.919,0
Yerleşik Olmayan	105.999.247,6	88.792.810,0	181.409.361,9

Açıklayıcı Notlar			
Elde Tutma ve Kazançlardan Kaynaklanan Net Mali Değer Değişimleri	-46.358.079,6	-127.044.579,2	170.830.540,0
Elde Tutma ve Kazançlara Ait Piyasa Değerinde Brüt Borçlar	68.166.230,4	148.978.070,6	210.787.443,0

Elde Tutma ve Kazançlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler, Diğer Yükümlülük Hesapları)	68.207.745,6	149.004.177,9	210.825.679,6
Elde Tutma ve Kazançlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler)	68.550.624,3	148.572.070,5	209.529.064,4
Elde Tutma ve Kazançlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Borçlanma Senetleri, Krediler)	68.550.624,3	148.572.070,5	209.529.064,4

*Varlık ve yükümlülüklerdeki elde tutma kazanç ve kayıplarına bağlı olarak öz kaynaklardaki değişiklik.

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan Kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

4- Genel Yönetim Sektörünü oluşturan alt sektörlerle ait detay bilgiler ilgili alt sektörlerin tablo dipnotlarında yer almaktadır.

5- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

EK 9: VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ DİĞER DEĞER DEĞİŞİMLERİ TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ 2020 YILI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ DİĞER DEĞER DEĞİŞİMLERİ TABLOSU

Bin TL

	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
ÖZ KAYNAKLARDAKİ DEĞİŞİKLİK: DİĞER DEĞER DEĞİŞİMLERİ*	282.098.952,8	7.706.472,0	10.352.918,0
Mali Olmayan Varlıklar	280.124.705,6	14.664.344,2	-6.604.421,4
Duran Varlıklar	52.594.005,4	-107.263.236,5	4.117.002,8
Stoklar	263.769,9	229.917,4	-464.590,5
Kıymetli Varlıklar	-15.601,1	-1.867,7	-0,1
Üretilmeyen Varlıklar	227.282.531,5	121.699.531,0	10.256.833,6
Mali Varlıklar	1.328.936,9	1.072.351,7	-2.381.152,3
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	-8.481,2	-53.618,6	-25.322,9
Borçlanma Senetleri	0,0	0,0	0,0
Krediler	-195.811,0	-67.151,9	-409.445,1
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	5.789.228,5	-15.000,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	-4.255.999,5	1.208.122,1	-1.946.384,3
Yerleşik	1.307.457,5	1.072.352,1	-2.381.152,3
Yerleşik Olmayan	21.479,4	-0,4	0,0
Yükümlülükler	-645.310,2	8.030.223,9	1.367.344,3
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	0,0	0,0	0,0
Borçlanma Senetleri	0,0	0,0	0,0
Krediler	0,0	4.608.297,7	0,0
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	636.192,8	582.444,7	985.201,9
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Yükümlülük Hesapları	-1.281.503,0	2.839.481,5	382.142,3
Yerleşik	-645.310,2	8.030.223,8	1.367.344,3
Yerleşik Olmayan	0,0	0,1	0,0

Açıklayıcı Notlar			
Diğer Değer Değişimlerinden Kaynaklanan Net Mali Değer Değişimleri	1.974.247,1	-6.957.872,3	-3.748.496,6
Diğer Değer Değişimlerine Ait Piyasa Değerinde Brüt Borçlar	-645.310,2	8.030.223,9	1.367.344,3

Diğer Değer Değişimlerine Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler, Diğer Yükümlülük Hesapları)	-1.281.503,0	7.447.779,2	382.142,3
Diğer Değer Değişimlerine Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler)	0,0	4.608.297,7	0,0
Diğer Değer Değişimlerine Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Borçlanma Senetleri, Krediler)	0,0	4.608.297,7	0,0

*Varlık ve yükümlülüklerdeki diğer değer değişimlerine bağlı olarak öz kaynaklardaki değişiklik.

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verilerdir.

4- Genel Yönetim Sektörünü oluşturan alt sektörler için detay bilgiler ilgili alt sektörlerin tablo dipnotlarında yer almaktadır.

5- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

EK 10: MALİ DURUM TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ			
2020 YILI			
MALİ DURUM TABLOSU			
Bin TL			
	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
ÖZ KAYNAKLAR (A+B-C)	3.658.385.538,1	3.352.713.880,1	3.022.492.448,6
A. Mali Olmayan Varlıklar	4.360.117.128,1	4.314.927.763,8	4.373.575.957,5
Duran Varlıklar	1.065.140.587,3	883.621.587,7	954.038.313,4
Bina ve Yapılar	940.776.412,9	733.763.031,3	775.606.862,5
Makine ve Teçhizat	122.993.912,3	148.572.262,5	177.205.291,1
Diğer Duran Varlıklar	1.370.262,1	1.286.293,8	1.226.159,8
Silah Sistemleri	0,0	0,0	0,0
Stoklar	13.500.165,8	16.416.516,6	23.525.833,2
Kıymetli Eşyalar	75.289,4	68.382,0	312.752,2
Üretilmeyen Varlıklar	3.281.401.085,6	3.414.821.277,6	3.395.699.058,6
Arazi	3.281.286.239,4	3.414.815.701,7	3.395.685.018,9
Yeraltı Varlıkları	0,0	0,0	0,0
Diğer Doğal Varlıklar	0,0	0,0	0,0
Maddi Olmayan Üretilmeyen Varlıklar	114.846,2	5.575,9	14.039,8
B. Mali Varlıklar	522.251.392,1	644.142.450,6	922.387.411,2
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	98.599.217,8	138.247.442,2	278.109.356,5
Borçlanma Senetleri	13.780.606,0	13.803.633,1	13.684.126,7
Krediler	80.459.903,3	116.218.013,1	178.065.105,5
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	110.358.158,3	138.091.153,6	153.204.242,3
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	219.053.506,7	237.782.208,5	299.324.580,1
Yerleşik	482.628.225,4	598.349.588,9	864.384.100,7
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	97.890.591,5	137.205.052,7	277.278.461,1
Borçlanma Senetleri	13.780.606,0	13.803.633,1	13.684.126,7
Krediler	54.539.742,7	86.439.595,1	139.859.791,7
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	100.916.717,2	126.419.335,5	137.349.747,1
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	215.500.568,0	234.481.972,5	296.211.974,1
Yerleşik Olmayan	39.623.166,7	45.792.861,7	58.003.310,5
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	708.626,3	1.042.389,5	830.895,4
Borçlanma Senetleri	0,0	0,0	0,0

Krediler	25.920.160,6	29.778.418,0	38.205.313,8
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	9.441.441,2	11.671.818,2	15.854.495,3
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	3.552.938,6	3.300.236,0	3.112.606,0
C. Yükümlülükler	1.223.982.982,2	1.606.356.334,3	2.273.470.920,0
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	2.731.196,4	3.145.571,3	3.632.618,6
Borçlanma Senetleri	885.270.132,6	1.223.505.074,1	1.774.661.197,1
Krediler	205.554.128,7	225.069.857,7	298.137.120,5
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	17.982.950,3	21.868.077,0	28.524.850,4
Hayati Olmayan Teknik Rezervler	0,0	0,0	0,0
Hayati Sigortalar ve Yıllık Haklar	0,0	0,0	0,0
Emeklilik Hakları Emeklilik Yönetimi Üzerinden Emeklilik Fonu	17.982.950,3	21.868.077,0	28.524.850,4
Talepleri	0,0	0,0	0,0
Standartlaştırılmış Garantiler Üzerinden	0,0	0,0	0,0
Karşılıklar	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Yükümlülük Hesapları	112.444.574,1	132.767.754,2	168.515.133,5
Yerleşik	733.535.230,1	994.528.608,0	1.445.870.297,2
Nakit ve Mevduatlar	2.731.196,4	3.145.571,3	3.632.618,6
Borçlanma Senetleri	531.177.347,9	757.558.196,4	1.141.435.494,8
Krediler	71.681.498,6	81.813.388,0	109.461.778,5
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	17.982.950,3	21.868.077,0	28.524.850,4
Diğer Yükümlülük Hesapları	0,0	0,0	0,0
Yerleşik Olmayan	490.447.752,0	611.827.726,3	827.600.622,8
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	0,0	0,0	0,0
Borçlanma Senetleri	354.092.784,8	465.946.877,7	633.225.702,3
Krediler	133.872.630,1	143.256.469,7	188.675.342,0
Hisse Senetleri ve Yatırım Fonları Payı Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garantiler	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Yükümlülük Hesapları	0,0	0,0	0,0
Diğer Yükümlülük Hesapları	2.482.337,1	2.624.378,9	5.699.578,5

Açıklayıcı Notlar			
Net Mali Değer	-701.731.590,1	-962.213.883,7	-1.351.083.508,9
Borç Nazım Hesapları			
Piyasa Değerinde Brüt Borç(D4)	1.223.982.982,2	1.606.356.334,3	2.273.470.920,0
D3* Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri	1.206.000.031,8	1.584.488.257,3	2.244.946.069,7
D2** Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri	1.093.555.457,7	1.451.720.503,1	2.076.430.936,2

D1*** Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri	1.090.824.261,3	1.448.574.931,9	2.072.798.317,6
Nominal Değerde Brüt Borç (D4)	1.317.776.057,7	1.615.952.893,5	1.779.355.687,9
D3* Nominal Değerde Borç Yükümlülükleri	1.299.793.107,3	1.594.084.816,5	2.257.933.343,1
D2** Nominal Değerde Borç Yükümlülükleri	1.187.348.533,2	1.461.317.062,3	2.089.418.209,6
D1*** Nominal Değerde Borç Yükümlülükleri	1.184.617.336,8	1.458.171.491,0	2.085.785.591,0
Görünen Değerde Brüt Borç (D4)	1.273.849.621,1	1.597.542.383,7	2.166.037.855,9
D3* Görünen Değerde Borç Yükümlülükleri	1.255.866.670,8	1.575.674.306,7	2.137.513.005,5
D2** Görünen Değerde Borç Yükümlülükleri	1.143.422.096,6	1.442.906.552,5	1.968.997.872,0
D1*** Görünen Değerde Borç Yükümlülükleri	1.140.690.900,2	1.439.760.981,3	1.965.365.253,5
Piyasa Değerinde Net Borç (D4)	812.089.748,4	1.100.305.037,3	1.504.287.751,2
Piyasa Değerinde Brüt Borç (D4), Net Nakit ve Mevduatlar	1.125.383.764,4	1.468.108.892,1	1.995.361.563,6
D3* Borç Yükümlülükleri Net Nakit ve Mevduatlar	1.107.400.814,0	1.446.240.815,1	1.966.836.713,2
D2** Borç Yükümlülükleri Net Nakit ve Mevduatlar	994.956.239,9	1.313.473.060,9	1.798.321.579,8
D1*** Borç Yükümlülükleri Net Nakit ve Mevduatlar	992.225.043,5	1.310.327.489,6	1.794.688.961,2
Yüksek Değerde Satılabilir Senetler	-	-	-
Ulusal Tanıma Göre Devlet Brüt Borcu	-	-	-
Açılış Stok Durumu			
Mali Olmayan Varlıklar (Açılış Bilançosu)	4.075.488.960,8	4.360.117.128,1	4.314.927.763,8
Mali Varlıklar (Açılış Bilançosu)	460.281.940,9	522.251.392,1	644.142.450,6
Yükümlülükler (Açılış Bilançosu)	1.022.564.057,8	1.223.982.982,2	1.606.356.334,3
D1*** Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Açılış Bilançosu)	906.274.396,6	1.090.824.261,3	1.448.574.931,9
Diğer Açıklayıcı Notlar			
Nominal Değerdeki İmtiyazlı Krediler	-	-	-
İmtiyazlı Faiz Oranlarında Kredilerden Kaynaklanan Örtülü Transferler	-	-	-
Ödemesi Gecikmiş Borçlar	-	-	-
Açık Koşullu Yükümlülükler	189.847.165,7	260.312.876,2	313.191.120,1
Kamu Garantili Borçlar	152.960.747,9	182.621.005,9	230.715.478,0
Sosyal Güvenlik Faydaları İçin Net Örtük Yükümlülükler	-	-	-
Gerçeğe Uygun Değerde Tahsili Gecikmiş Krediler	-	-	-
Nominal Değerde Tahsili Gecikmiş Krediler	-	-	-

* D3 yükümlülük tanımı; nakit ve mevduatlar, borçlanma senetleri, krediler ve diğer yükümlülük hesapları içermektedir.

** D2 yükümlülük tanımı; nakit ve mevduatlar, borçlanma senetleri ve kredileri içermektedir.

*** D1 yükümlülük tanımı; borçlanma senetleri ve kredileri içermektedir.

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Genel Yönetim Sektörünü oluşturan alt sektörler için detay bilgiler ilgili alt sektörlerin tablo dipnotlarında yer almaktadır.

4- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.

EK 11: HARCAMALARIN FONKSİYONEL SINIFLANDIRILMASI TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ			
2020 YILI			
HARCAMALARIN FONKSİYONEL SINIFLANDIRILMASI TABLOSU			
Bin TL			
	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
HARCAMALAR TOPLAMI	1.287.588.416,7	1.501.418.155,2	1.804.920.983,2
1. Genel Kamu Hizmetleri	216.218.149,9	213.051.431,2	276.362.160,0
Yasama ve Yürütme Organları, Finansal ve Mali İşler, Dışişleri Hizmetleri	38.141.331,3	35.119.180,4	27.936.533,3
Dış Ekonomik Yardım Hizmetleri	710.411,0	561.829,4	602.461,8
Genel Hizmetler	50.226.759,8	55.609.219,8	60.202.202,0
Temel Araştırma Hizmetleri	2.159.572,0	2.194.350,8	2.872.671,6
Borç Yönetimi Hizmetleri	112.809.206,5	112.972.773,4	161.762.850,5
Genel Nitelikli Transferlere İlişkin Hizmetler	3.429.513,2	618.920,5	4.919.243,8
Genel Kamu Hizmetlerine İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	1.446.344,2	1.034.691,7	1.219.876,6
Sınıflandırmaya Girmeyen Genel Kamu Hizmetleri	7.295.011,9	4.940.465,3	16.846.320,5
2. Savunma Hizmetleri	68.232.980,6	84.009.087,2	93.724.199,5
Askeri Savunma Hizmetleri	64.901.815,8	79.490.440,1	88.219.707,7
Sivil Savunma Hizmetleri	119.500,8	124.014,2	141.855,7
Dış Askeri Yardım Hizmetleri	114.000,0	13.750,0	240.808,0
Sınıflandırmaya Girmeyen Savunma Hizmetleri	3.097.663,9	4.380.882,9	5.121.828,1
3. Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	77.802.946,8	92.929.921,4	113.080.019,3
Güvenlik Hizmetleri	50.294.133,8	61.257.707,5	73.997.932,1
Yangından Korunma Hizmetleri	1.670.866,1	1.898.026,7	1.959.336,7
Mahkeme Hizmetleri	9.906.051,0	12.521.842,9	15.281.674,8
Cezaevi İdaresi Hizmetleri	10.301.978,9	11.403.090,9	14.415.951,8
Kamu Düzeni ve Güvenliğe İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	11.550,6	11.966,6	13.082,2
Sınıflandırmaya Girmeyen Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	5.618.366,4	5.837.286,8	7.412.041,7
4. Ekonomik İşler ve Hizmetler	148.995.431,8	160.752.685,8	246.847.226,7
Genel Ekonomik İşler ve Hizmetler	17.602.509,8	20.781.195,5	59.142.381,4
Tarım, Ormancılık, Balıkçılık ve Avcılık Hizmetleri	33.898.096,6	41.047.144,6	49.353.692,1
Yakıt ve Enerji Hizmetleri	2.446.368,1	4.116.717,9	3.982.989,4
Madencilik, İmalat ve İnşaat Hizmetleri	8.339.326,5	7.695.388,1	7.894.498,3
Ulaştırma Hizmetleri	69.955.494,9	73.265.789,2	108.686.808,5
İletişim Hizmetleri	999.275,0	1.209.298,9	3.004.379,3
Diğer Endüstriler	14.416.872,8	11.631.275,1	13.623.798,6
Ekonomik Faaliyetlere İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	561.390,3	562.393,7	523.428,4
Sınıflandırmaya Girmeyen Ekonomik İşler ve Hizmetler	776.097,9	443.482,9	635.250,7

5. Çevre Koruma Hizmetleri	14.001.897,1	13.171.703,3	14.140.055,5
Atık Yönetimi Hizmetleri	8.352.368,1	8.795.538,8	9.322.415,7
Atık Su Yönetimi Hizmetleri	380.071,9	463.617,2	362.207,8
Kirliliğin Azaltılması Hizmetleri	1.790.457,9	967.690,4	1.515.686,0
Doğal ortamın ve Bio Çeşitliliğin Korunması	2.153.084,1	1.460.641,2	1.520.147,5
Çevre Korumaya İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	208.687,2	176.576,6	163.174,4
Sınıflandırmaya Girmeyen Çevre Koruma Hizmetleri	1.117.227,9	1.307.639,2	1.256.424,2
6. İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	32.833.921,1	43.504.035,3	35.202.108,5
İskan İşleri ve Hizmetleri	8.433.462,7	16.957.961,6	14.500.126,4
Toplum Refahı Hizmetleri	17.655.198,2	20.573.290,9	13.275.528,4
Su Temini İşleri ve Hizmetleri	3.746.484,6	3.006.041,3	3.433.289,6
Sokak ve Caddelerin Aydınlatılması Hizmetleri	1.533.132,5	2.030.645,7	2.652.535,7
İskan ve Toplum Refahına İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	440.016,4	362.253,9	492.648,0
Sınıflandırmaya Girmeyen İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	1.025.626,7	573.841,9	847.980,3
7. Sağlık Hizmetleri	191.246.351,3	238.096.341,4	288.780.818,5
Tıbbi Ürünler, Cihaz ve Ekipmanlara İlişkin İşler ve Hizmetler	214.484,4	196.423,4	205.054,9
Ayakta Yürütülen Tedavi Hizmetleri	8.426.935,3	10.180.370,9	11.795.638,6
Hastane İşleri ve Hizmetleri	75.155.288,2	96.801.389,0	123.835.161,4
Halk Sağlığı Hizmetleri	10.362.250,0	12.395.213,9	18.532.504,7
Sağlık Hizmetlerine İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	23.267,6	136.310,1	11.390,8
Sınıflandırmaya Girmeyen Sağlık Hizmetleri	97.064.126,0	118.386.634,1	134.401.068,1
8. Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	28.662.061,8	28.903.408,2	34.034.201,5
Dinlenme ve Spor Hizmetleri	7.123.387,8	3.087.335,9	7.119.374,5
Kültür Hizmetleri	8.027.124,6	9.720.263,9	9.165.674,8
Yayın ve Yayım Hizmetleri	4.092.980,6	4.719.411,8	5.230.809,2
Din Hizmetleri	8.799.305,7	10.798.054,6	11.652.840,2
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetlerine İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	720,1	52,7	1.978,4
Sınıflandırmaya Girmeyen Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	618.543,0	578.289,4	863.524,4
9. Eğitim Hizmetleri	138.270.320,6	167.808.740,5	169.251.784,9
Okul Öncesi ve İlköğretim Hizmetleri	49.769.379,2	58.370.934,7	61.132.006,8
Ortaöğretim Hizmetleri	31.910.108,3	36.345.607,1	38.344.580,1
Ortaöğretim Sonrası Mesleki Eğitim Hizmetleri	1.719.345,0	1.196.765,5	1.138.380,7
Yükseköğretim Hizmetleri	27.354.771,5	35.031.241,0	38.469.193,0
Seviyeye Göre Sınıflandırılmayan Eğitim Hizmetleri	6.930.125,1	12.672.262,8	10.695.303,7
Eğitime Yardımcı Hizmetler	11.012.476,7	15.650.761,6	10.318.848,2
Eğitime İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	2.859.139,9	1.973.168,2	2.212.696,5
Sınıflandırmaya Girmeyen Eğitim Hizmetleri	6.714.974,9	6.567.999,5	6.940.776,0
10. Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	371.324.355,7	459.190.800,9	533.498.408,7

Hastalık ve Malullük Yardım Hizmetleri	12.874.612,7	15.486.001,2	17.615.607,5
Yaşlılık Yardımı Hizmetleri	205.557.044,0	233.406.815,6	267.121.067,8
Dul ve Yetim Aylığı Hizmetleri	48.497.097,9	59.526.440,6	68.413.021,8
Aile ve Çocuk Yardımı Hizmetleri	3.230.445,3	3.514.567,6	3.455.349,7
İşsizlik Yardımı Hizmetleri	16.373.019,1	28.063.990,2	27.526.688,9
İskan Yardımı Hizmetleri	90,8	853,1	230,4
Sosyal Güvenliği Bulunmayanlara Sağlanan Hizmetler	13.668.104,8	19.382.655,0	32.240.715,9
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardımlara İlişkin Araştırma ve Geliştirme Hizmetleri	70.021,9	77.592,6	74.244,5
Sınıflandırmaya Girmeyen Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	71.053.919,2	99.731.885,1	117.051.482,3

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

4- Genel Yönetim Sektörünü oluşturan alt sektörler ait detay bilgileri ilgili alt sektörlerin tablo dipnotlarında yer almaktadır.

EK 12: VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ TOPLAM DİĞER EKONOMİK AKIŞLAR TABLOSU

GENEL YÖNETİM SEKTÖRÜ 2020 YILI VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERDEKİ TOPLAM DİĞER EKONOMİK AKIŞLAR TABLOSU

Bin TL

	2018 YILI	2019 YILI	2020 YILI
DİĞER EKONOMİK AKIŞLARDAN KAYNAKLANAN ÖZ KAYNAK DEĞİŞİMLERİ	235.767.856,1	-119.293.711,8	-180.937.663,9
Mali Olmayan Varlıklarda Diğer Ekonomik Akışlar	280.151.688,6	14.708.739,6	-6.358.627,3
Duran Varlıklar	52.594.005,4	-107.263.236,5	4.117.002,8
Stoklar	263.769,9	229.917,4	-464.590,5
Kıymetli Varlıklar	11.381,8	42.527,6	245.794,0
Üretilmeyen Varlıklar	227.282.531,5	121.699.531,0	-10.256.833,6
Mali Varlıklarda Diğer Ekonomik Akışlar	23.137.087,7	23.005.843,1	35.801.588,6
Parasal Altın ve Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	10.109.595,1	4.039.718,9	17.416.070,8
Borçlanma Senetleri	-166,4	0,0	0,0
Krediler	8.564.071,6	4.388.993,9	17.362.726,1
Öz Sermaye ve Yatırım Fonu Payları	5.657.689,5	13.752.732,8	3.956.874,7
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garanti Planları	0,0	0,0	0,0
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	0,0
Diğer Alacak Hesapları	-1.194.102,1	824.397,5	-2.934.082,9
Yerleşik	15.755.008,6	18.247.128,8	25.290.655,1
Yerleşik olmayan	7.382.079,2	4.758.714,4	10.510.933,5
Yükümlülüklerde Diğer Ekonomik Akışlar	67.520.920,2	157.008.294,5	210.380.625,2
Özel Çekme Hakları	-	-	-
Nakit ve Mevduatlar	0,0	0,0	0,0
Borçlanma Senetleri	30.882.990,5	133.053.876,2	162.346.211,2
Krediler	37.667.633,8	20.126.492,0	47.182.853,2
Öz Sermaye ve Yatırım Fonu Payları	0,0	0,0	0,0
Sigorta, Emeklilik ve Standartlaştırılmış Garanti Planları	594.677,7	556.337,5	946.965,3
Mali Türevler ve Çalışanların Stok Opsiyonları	0,0	0,0	-1.774.162,1
Diğer Borç Hesapları	-1.624.381,7	3.271.588,9	1.678.757,5
Yerleşik	-38.478.327,4	68.215.484,5	28.971.263,3
Yerleşik Olmayan	105.999.247,6	88.792.810,1	181.409.361,9

Açıklayıcı Notlar			
Diğer Ekonomik Akışlardan Kaynaklanan Net Mali Değer Değişimleri	-44.383.832,5	-134.002.451,4	-174.579.036,6
Diğer Ekonomik Akışlara Ait Piyasa Değerinde Brüt Borçlar	67.520.920,2	157.008.294,5	212.154.787,3

Diğer Ekonomik Akışlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler, Diğer Yükümlülük Hesapları)	66.926.242,5	156.451.957,1	211.207.821,9
Diğer Ekonomik Akışlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Nakit ve Mevduatlar, Borçlanma Senetleri, Krediler) Diğer Ekonomik Akışlara Ait Piyasa Değerinde Borç Yükümlülükleri (Borçlanma Senetleri, Krediler)	68.550.624,3	153.180.368,2	209.529.064,4
	68.550.624,3	153.180.368,2	209.529.064,4

1- Tablo, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 52'nci maddesinde verilen yetki çerçevesinde tanımlanan Genel Yönetim Sektöründe yer alan kurumların verilerini içermektedir.

2- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

3- Tabloda kullanılan veriler akış verileridir.

4- Genel Yönetim Sektörünü oluşturan alt sektörlere ait detay bilgiler ilgili alt sektörlerin tablo dipnotlarında yer almaktadır.

5- "-" nin bulunduğu hücrelerde yer alması gereken veriler Bakanlığımızca üretilmemektedir.